

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätös vuodelta 2018

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	1
1.1. Johdon katsaus.....	1
1.2. Tuloksellisuus.....	1
1.3. Vaikuttavuus	8
1.3.1. <i>Toiminnan vaikuttavuus</i>	8
1.3.1.1. <i>Liikenne ja viestintä palveluna</i>	8
1.3.1.2. <i>Digitaalinen tieto hyvinvoinnin ja kasvun lähteenä</i>	8
1.3.1.3. <i>Infrastruktuuri kasvun alustana</i>	8
1.3.2. <i>Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus</i>	9
1.4. Toiminnallinen tehokkuus.....	10
1.4.1. <i>Toiminnan tuottavuus</i>	10
1.4.2. <i>Toiminnan taloudellisuus</i>	11
1.4.3. <i>Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus</i>	11
1.4.4. <i>Yhteisrahoitteinen toiminta</i>	18
1.5. Tuotokset ja laadunhallinta.....	20
1.5.1. <i>Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut</i>	20
1.5.2. <i>Liikenteen energiareformi</i>	22
1.5.3. <i>Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet</i>	23
1.5.4. <i>Luottamus digitaalisiin palveluihin</i>	25
1.5.5. <i>Liikenne- ja viestintäverkot</i>	25
1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	28
1.7. Tilinpäätösanalyysi.....	30
1.7.1. <i>Rahoituksen rakenne</i>	30
1.7.2. <i>Talousarvion toteutuminen</i>	30
1.7.3. <i>Tuotto- ja kululaskelma</i>	32
1.7.4. <i>Tase</i>	34
1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	34
1.9. Arviointien tulokset	35
1.10. <i>Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä</i>	35
1.10.1. <i>Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot</i>	35
1.10.2. <i>Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot</i>	35
2. Talousarvion toteumalaskelma	36
3. Tuotto- ja kululaskelma	38
4. Tase	39
5. Liitetiedot	41
6. Allekirjoitus	48

1. Toimintakertomus

1.1. Johdon katsaus

Vuosi 2018 oli Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín yhdeksäs ja samalla viimeinen toimintavuosi. Vuotta rytmittivät erityisesti suurien, liikennejärjestelmän kehittämiseen ja toimintaympäristön muokkaamiseen liittyvien lainsäädäntöhankkeiden voimaantulot: katsastuslainsäädännön uudistuminen toukokuussa ja liikennepalvelulain voimaantulo sekä ajokorttikoulutuksen uudistuminen heinäkuussa.

Vuonna 2018 Trafille asetettiin 25 tulostavoitetta, joista 21 toteutui. Liikennelupien myöntäminen siirtyi Ely-keskuksista Trafiin liikennepalvelulain voimaantulon myötä. Uusia tehtäviä tuli myös maantielain uudistuksesta sekä vuodenvaihteessa toteutuneen virastouudistuksen valmistelussa. Digitalisaatio, liikenteen uusien palvelujen sekä kestävyuden edistäminen ja asiakaslähtöisyys kulkivat tiiviisti mukana kaikessa Trafín toiminnassa.

Vuoden lopussa Trafín julkisten kuljettajatietojen kyselytietopalvelusta nousi laaja kohu, minkä seurauksena pääjohtaja siirtyi sivuun. Vuoden 2019 alusta Trafi yhdistyi uudeksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficomiksi yhdessä Viestintäviraston ja Liikenneviraston tiettyjen toimintojen kanssa.

1.2. Tuloksellisuus

Seuraavassa on esitetty tulossopimuksen mukaisten tulostavoitteiden toteumat taulukkomuodossa.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018
1. Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut				
Liikennejärjestelmän sääntely on tarkoituksenmukaista ja mahdollistaa toimialan kehityksen				
Ajoneuvojen liikennekelpoisuuspalvelujen kehittäminen käyttäjäystävällisemmäksi	Katsastajille on tuotettu sähköinen oppimisympäristö. Laatumittaristoa on kehitetty monipuolisemmaksi.	Digitaalinen oppimisympäristö on käytössä Uusi laatumittaristo on käytössä Digitaalisten ajoneuvopalveluiden (rekisteröinti, verotus, tyyppihyväksyntä) käyttöaste on lisääntynyt	Ajoneuvojen ennakoilmoittajien kokeet voi suorittaa digitaalisessa oppimisympäristössä. 1) Laatumittaristoa on kehitetty ja se tukee entistä paremmin riskiperustaista valvontaa. 2) Katsastustoiminnan laadunvalvontaa koskeva suunnitelma on laadittu ja siinä esitettyihin toimenpiteisiin on ryhdytty. 1) Rekisteröinnin digitaalisten itsepalvelujen käyttöaste on yli puolet. 2) Verotuksen digitaalisten palvelujen käyttöaste on kasvanut. 3) Digitaalisesti saapuneiden tyyppi-hyväksyntä-hakemusten osuus on kasvanut.	Ei toteutunut

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018
			1) Katsastukseen liittyvien sääntely-muutosten edellyttämät toimenpiteet on otettu käyttöön 20.5.2018 mennessä 2) Tietojärjestelmien jatkokehittäminen projektin toteutus on aloitettu.	
Kuljettajien lupa- ja kelpoisuuspalvelujen kehittäminen käyttäjäystävällisemmäksi	Tieliikenne: 1) suunnitelma kuljettajatiedon kehittämiseksi on valmis ja 1. vaihe on toteutettu 2) Ajokortin kaksoiskappale on otettu käyttöön 3) Suunnitelma tutkintopainotteiseen malliin siirtymiseksi on valmis Rautatieliikenteen kelpoisuussääntelyn uudistamiseksi on tehty ehdotus ja säädösvalmisteluun osallistuttu	Suunnitelman mukaisesti: 1) Sähköistämisen käyttöönotto on toteutunut 2) Toimenpiteet tutkintopainotteiseen malliin siirtymiseksi on tehty 3) Mobiiliajokortti-kokeilu on käynnistetty Valmius rautatieliikenteen toimijoiden kelpoisuus- ja terveysturvallisuuden vaatimusten toimeenpanoon on tuotettu	Sähköistäminen on edennyt suunnitelman mukaisesti. On toimeenpantu tarvittavat muutokset ajokorttiuudistukseen liittyen. On uudistettu tutkinto ja sen laadunvarmistuksen suunnitelma otettu käyttöön. Liikennepalvelulain mukaiset uudet tehtävät on otettu haltuun Määräykset ja ohjeet on annettu ja Trafifin prosessit ja työohjeet päivitetty.	Toteutui
Liikenteen markkinoiden tasapuolisuuden parantaminen, markkinoille tulo esteiden purkaminen ja palveluiden laadun varmistaminen	Suunnitelma tavoitteen edistämiseksi ja viraston roolin kasvattamiseksi on laadittu (kaikki liikennemuodot, sisältää markkinavalvonnan)	Valmius Liikennekaaren mukaisten toimenpiteiden käyttöönottoon on tuotettu	Liikenteen markkinoiden tilakuvaan on sisällytetty liikenteen palvelulain seuraaminen Liikennelupien siirto ELYiltä Trafifille on sujunut asiakkaiden näkökulmasta hyvin	Toteutui
Liikennejärjestelmän tavoitteiden ja tilan seuranta ja kehittäminen yhteistyössä hallinnonalan kanssa	Liikennejärjestelmän tavoitteiden ja tilan seuranta on laajennettu: 1) markkinoiden toimivuus ja toimintavarmuus 2) mittaristoa on jäsennetty hallinnonalan painopisteiden mukaisesti	1) Liikennejärjestelmän tilakuva on konseptoitu ja sitä kehitetään suunnitelman mukaisesti 2) Valittu tekninen alustaratkaisu on pilotoitu	Seuranta on kehitetty arvioinnin ja tunnistettujen kehitystarpeiden perusteella.	Toteutui
Riski- ja suorituskykyperusteisen toimintavan käyttöönotto	Riski- ja suorituskykyperusteista toimintatapaa on sovellettu valvontasuunnitelmassa.	Riski- ja suorituskykyperusteista toimintatapaa on sovellettu myös lupatoiminnoissa.	Riski- ja suorituskykyperusteinen toimintatapa on arvioitu: 1) Sisäinen arviointi on tehty 2) Ulkopuolisen arvioinnin kilpailutus on tehty 3) Raideliikenteen turvallisuus-kulttuuriin on	Toteutui

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018
			vaikutettu parantavasti	

2. Liikenteen energiareformi				
Fossiilisten polttoaineiden käyttö vähentyy (hiiletön liikenne)				
Ajoneuvokannan uudistaminen	Selvitys toimenpiteistä ajoneuvokannan uudistamiseksi on tehty toimenpide-ehdotuksineen (muun muassa kiertonopeus, työsuhdeautot, kimpakyydit, autovertaamo)	Selvityksessä tunnistetut muutostarpeet on toimeenpantu: 1) Autovertaamo on laajennettu 2) Vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävien henkilöautojen käyttöönottoa tukeva kampanja on järjestetty 3) Ajoneuvokannan tilakuva on tuotettu	1) Energiamerkin latausten määrä ulkoisista palveluista on yli 50 000 kpl vuodessa. 2) Vuoden 2017 kampanja on arvioitu ja jatkotoimenpiteistä on päätetty 3) Ajoneuvokannan tilakuvan tunnettuutta on lisätty	Toteutui
Tieliikenteen vastuullisten kuljetusten yleistyminen	Energiatohokkuussopimukset on korvattu Tieliikenteen vastuullisuusmallilla	1) Vastuullisuus-kulttuuritutkimus I (nykytila) on tehty 2) Julkisen sektorin ajoneuvohankintoja ja kuljetuksia koskeva neuvontapalvelu on järjestetty	Vastuullisuusmallin tunnettuus ja siihen sitoutuneiden yritysten lukumäärä on kasvanut uutiskirjeen tilaajamäärällä mitattuna. Ohjeistusta on parannettu vuonna 2017 tehdyn selvityksen mukaisesti. Julkisen sektorin ajoneuvohankintoja koskevan neuvontapalvelun muodosta on päätetty ja palvelua jatkettu vuoden 2017 kokemusten pohjalta	Toteutui
Lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjen kehittyminen kestäväällä tavalla	Lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjen kehittymiseen kestäväällä tavalla on tehty viranomais-toimien suunnitelma ja lähtötasoarviointi	On järjestäytytty kansallisesti ja on miehitetty ICAO:n ympäristösuojelukomitea CAEP:in alaisia työryhmiä ICAO:n päästöjen hyvitys-järjestelmän (GMBM) edistämiseksi	Koordinaation ja työryhmien miehityksen toimivuus on arvioitu. Toimintaa on parannettu tulosten perusteella.	Toteutui
Vaihtoehtoisten ja puhtaampien polttoaineiden käytön lisääntyminen merenkulussa	Suunnitelma viraston toimista tavoitteen edistämiseksi on laadittu	1) Kv. neuvotteluja varten on tuotettu ehdotukset, jotka turvaavat ympäri-vuotisen kustannus-tehokkaan merenkulun 2) Vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä aluspoltto-aineena on edistetty ja biopolttoaineiden merikuljetusten	1) KV-vaikuttamissuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2018 on tehty: - Alusten kapasitettia koskevien jääluokkakorjauskertoimien uudistaminen 2) Kansallisen valvontasuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2018: - On otettu kansallisesti käyttöön CO ₂ -päästöjen	Toteutui

		kustannustehokkuus on parantunut	tarkkailua, raportointia ja todentamista koskeva järjestelmä (EU-MRV, alusten CO2-päästö-raportointi) - On laadittu ohjeistus aluksen kokonaisvaltaiselle ympäristövalvontatarkastukselle 2018 aikana.	
--	--	----------------------------------	---	--

3. Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet

Tieto on lisännyt uutta liiketoimintaa

Sähköiset asiointikanavat ja tietojenvaihto		Trafin sähköisiä palveluja on kehitetty Digitaalinen Trafi - suunnitelman mukaisesti (asiointivaatimukset, 5 käytettävyyssparannusta, raportointi) Trafin tietoon perustuvien palvelujen määrä on kasvanut vähintään 5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Trafin tietoja ja palveluja on liitetty kansalliseen palveluarkkitehtuuriin (KaPa)	Sähköisen asioinnin ICT-ratkaisuja on kehitetty suunnitelman mukaan (10 uutta palvelua asiakkaille on julkaistu) Trafin tietoon perustuvien palvelujen määrä on kasvanut vähintään 5 %. Trafi on tuonut uusia palveluja KAPA:an suunnitelman mukaan (Trafissa käyttöönottovalmius kuudelle uudelle Suomi.fi viestit – palvelulle).	Toteutui
Liikenteen tietojen ja MyData-toimintamallin hyödyntäminen uuden liiketoiminnan mahdollistamisessa	Trafin Tietopalvelutehtaan suunnitelma on valmis (muun muassa tiedonluovutus, latauspalvelu)	Trafin Tietopalvelutehtaan toteutus on edennyt suunnitellusti (ICT-ratkaisu ja tietotuotteet)	Suostumusten hallinnassa on hyödynnetty MyData-mallia (Mahdollistamalla pääsy omiin rekisteritietoihin rajapinnan kautta VN:n periaatepäätös huomioiden. Tiedonluovutuskieltojen hallintapalvelu on toteutettu osaksi Trafin sähköistä asiointia, oman ajoneuvon historiatietojen toteutus osana sähköistä asiointia). Omien tietojen luovutuskieltojen hallinta osana sähköistä asiointia Trafin Tietopalvelutehtaan toteutus on edennyt suunnitellusti ja hallinnonalan yhteinen liikenne- ja viestintätiedon avoimen datan ohjelma huomioiden. (Sisältöpalvelu on laajentunut ajoneuvopalveluihin tai ilma-aluspalveluihin, asiakkaiden tukipalvelu on järjestetty).	Ei toteutunut

	Trafin I tietotilinpäätös on laadittu	Avoimen datan määrää on lisätty suunnitelman mukaisesti ja toimenpiteet avoimen datan vaikuttavuuden ja hyödynnettävyyden parantamiseksi on tunnistettu. Trafin II tietotilinpäätös on laadittu.	Kaikki avattavissa olevat tietoaaineistot on aukaistu. Trafin III tietotilinpäätös on laadittu VN:n periaatepäätös massadatan hyödyntämisestä liiketoiminnassa huomioiden	
Liikennepalvelulain sisältämien tietojen ja tietojärjestelmien yhdenmukaisuusvaatimusten täytäntöönpano		Seuraavien osaluokkien yhdenmukaisuutta on lisätty rekisteröijälähtöisesti (Liikennekaari I): tiedonluovutus, tietoarkkitehtuuri, tiedonvaihtoympäristöt	Trafi on osallistunut Lippu-projektiin ja sen toimeenpanoon projektin projektisuunnitelman mukaisesti asian-tuntijan roolissa. (Lippu- ja maksurajapintojen sääntöjen luominen.)	Toteutui
Älykkään robotisaation ja automaation periaatepäätöksen toimeenpano sekä hallinnonalan yhteisen liikenteen automaation tiekartan toimeenpano	Automaatiohankkeet ja kokeilut on toteutettu suunnitellusti (NordicWay, automaation standardisointityö, Itämeren älypilvi, AURORA) Ajoneuvojen varustetietojen rekisteröintitarpeet on selvitetty	1) Automaatiohankkeiden ja kokeilujen toteutus on edennyt suunnitellusti (periaatepäätös ja tiekartta) 2) Automaattiajamisen ja -kokeilujen laaja tutkimushaku on avattu (TATSUssa tunnistettujen haasteiden ratkaisemiseksi) 3) Liikenteen automaation vaikutussuunnitelma (kaikki liikenne- muodot) on laadittu Ajoneuvojen turva- varustetietokanta on luotu	Liikennelabra on verkottanut aktiivisesti liikenteen automaatiota edistäviä toimijoita ja edesauttanut kokeilujen syntymistä. Trafi on tarjonnut asiakastukea kokeilutoiminnan käynnistämiseksi. Tietokannan toimivuus ja laajennettavuus on arvioitu vuoden 2017 selvityksen ja kokemusten perusteella.	Toteutui

4. Luottamus digitaalisiin palveluihin Viraston tietojärjestelmät ja tieto ovat laadukkaita ja tietoturvallisia				
Uusien digitaalisen tiedon hyödyntämiseen perustuvien liikennepalvelujen tietoturvan ja tietosuojan sekä liikenneturvallisuuden varmistaminen		Trafi on laatinut virastojen ja yritysten kanssa suunnitelman automaattisessa liikenteessä syntyvän turvallisuustiedon jakamisen verkoston organisoimiseksi. Liikenneturvallisuuden seuranta, arviointi ja raportointi yhdessä toimijoiden kanssa	Trafi on käynnistänyt virastojen ja yritysten kanssa toimenpiteet automatisoituvan liikenteen luottamusverkoston kehittämiseksi On tuotettu valmius NIS-direktiivin kansalliseen toimeenpanoon valvontatoiminnan järjestämiseksi Toiminnan tavoitteet on dokumentoitu ja koordinoitua on	Toteutui

		VN:n periaate- päätöksen linjausten pohjalta	kehitetty palautteen perusteella	
Liikenteen ja viestinnän digitaaliset palvelut esteettömiksi				
Liikenteen ja viestinnän digitaalisten palveluiden esteettömyyden toimenpideohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen			Esteettömyystoimenpideohjelman 2017 mukaiset toimenpiteet on toteutettu	Toteutui

5. Liikenne- ja viestintäverkot				
Liikennejärjestelmän toimintavarmuus on parantunut				
Järjestelmätason kehittäminen		Esitys riskikuvasta varautumisen ja huoltovarmuustyön perustaksi ja tavoitteiksi on tehty	Toimialan riskien arviointikyky, varautumisuunnittelu ja resilienssikyky ovat parantuneet Valvonnassa ja häiriötilannetoiminnassa painopisteenä ovat kyberturvallisuus ja palvelupohjainen liikenne sekä ilmaston muutos ja sään ääri-ilmiöt	Toteutui
Häiriötilannetiedon hyödyntäminen			Viraston operatiivinen toiminta vakavissa häiriötilanteissa on parantunut	Toteutui
Uusien toimintatapojen käyttöönotto	Aluskatsastuksen uudet toimintamallit ovat käytössä	Aluskatsastusten uusi toimintamalli on arvioitu	Arviointitulosten perusteella tunnistetut kehitystoimenpiteet on toimeenpantu ja aluskatsastuksen suorittaminen oma-valvonnan avulla on lainsäädäntötoimin mahdollistettu osalla kotimaan liikenteen toimijoita. Suomen ilmailun navigaatio- ja valvontalaittejärjestelmien (NAV-SUR) strategia on päivitetty vuosille 2012-2030 Etälennonjohto-konseptin toimintamalli mahdollistaa useamman kuin yhden lentoaseman liikenteen johtamisen etänä.	Toteutui
Suomi on 5G-teknologian kärkimaa				
Viestintäverkot mahdollistavat uudet liikenteen ja logistiikan palvelut			On edistetty aktiivisesti Viestintäviraston vetämää 5G-hanketta ja toteutettu hankesuunnitelmassa määritellyt toimenpiteet	Toteutui

Palvelutaso				
Asiakastyytyväisyys, asiakkaat (asteikko 1-5, vähintään)	3,6	3,7	3,6	3,7 Toteutui

Asiakastytyväisyys, sidosryhmät (asteikko 1-5, vähintään)	3,7	3,7	3,6	3,6 Toteutui
---	-----	-----	-----	-----------------

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Tuottavuus				
Työn tuottavuuden kehittyminen, vähintään %	11,90	4,00	1	1,36 Toteutui
Kokonaistuottavuuden kehittyminen, vähintään %	14,96	4,52	2	-1,9 Ei toteutunut
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (kolmen vuoden keskiarvo, %)	102	102	100...106	102 Toteutui
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, kolmen vuoden keskiarvo, +/- 3 %	140	148	126...133	142 Ei toteutunut

Viraston toiminnallisten tulostavoitteiden lisäksi Trafille asetettiin toimintatapoja koskevia tavoitteita ja lähtökohtia.

Virastolle asetettiin seuraavat VMBaron indeksien tavoitetasot:

	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 tavoite	2018 toteuma
Johtajuusindeksi (JO)	3,44	3,48	3,48	3,46 Ei toteutunut
Innovointikyvykkyyssindeksi (IN)	3,82	3,86	3,86	3,88 Toteutui
Työyhteisöindeksi (TY)	3,92	3,92	3,7	3,92 Toteutui

Vaikuttamiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön liittyen asetettiin seuraavat tavoitteet.

	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 tavoite	2018 toteuma
Viraston vaikuttaminen on suunnitelmallista ja osallistavaa	Vaikuttamisen ja tulosten seurannan malli on uusittu ja käyttöön otettu	Malli on arvioitu säädösten ja määräysten osalta	Strategisesti tärkeät vaikuttamishankkeet on määritelty ja otettu toimintamallin piiriin	Toteutui

Säätelyyn liittyen virastolle asetettiin seuraavat tavoitteet.

	2016 toteuma	2016 toteuma	2016 toteuma	2016 toteuma
Säätelyä on sujuvoitettu ja hallinnollista taakkaa on kevennetty (erityisesti normien purku ja lupien perkaus)	Liikennekaaren edellyttämät määräysmuutokset on tehty	Liikennekaaren edellyttämät määräysmuutokset on tehty	Liikennekaaren edellyttämät määräysmuutokset on tehty	Toteutui
	Norminpurkusuunnitelman toimenpiteet on toteutettu	Norminpurkusuunnitelman toimenpiteet on toteutettu	Norminpurkusuunnitelman toimenpiteet on toteutettu	

Tulostavoitteiden sekä toimintatapojen tavoitteiden lisäksi Trafille määriteltiin seurattavat mittarit.

	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Ennuste 2018	Toteuma 2018
VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
Henkilöstön kokonaismäärä, htv	519	523	535 ¹	532 ¹ Toteutui
SEURANTA- JA RAPORTOINTIKOhteet				
Toimintajärjestelmään liittyvät sertifiointit toteutuvat suunnitellusti	Sertifiointien ylläpito ja auditoinnit toteutuvat suunnitellusti	Sertifiointien ylläpito ja auditoinnit toteutuvat suunnitellusti	Sertifiointien ylläpito ja auditoinnit toteutuvat suunnitellusti	Toteutui
Viranomaistehtävät				
Ajoneuvoverokertymä, miljoonaa euroa	1 076	1 161	1 200	1 185 Ei toteutunut
Normien antaminen määräajassa	100 %	89 %	100 %	100 % Toteutui
Lupien myöntäminen määräajassa	Ei toteutunut	94 %	90 %	96 % Toteutui

¹Luvut on laskettu vähentämällä eläkeiän ylittäneiden ja harjoittelijoiden osuus. Jos vähennyksiä ei tehdä, ovat vastaavat luvut: ennuste 561,5 ja toteutuma 555. Ennuste 561,5 on vahvistettu vuoden 2019 talousarvion laadintaohjeessa (15.2.2018, LVM/260/01/2018), sen liitteessä 3.

1.3. Vaikuttavuus

1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus

Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle asetetaan strategiset hallituskauden yli ulottuvat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja määritellään näitä toteuttavat painopistealueet.

Trafin rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa määritellään yhteiskunnallisten tavoitteiden hallinnonalan yhteisten painopisteiden kautta seuraavasti.

1.3.1.1. Liikenne ja viestintä palveluna

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite: Innovatiiviset viestintä- ja liikennepalvelut ylläpitävät hyvinvointia ja luovat kestävästä kasvusta sekä kansallista kilpailuetua.

Tavoitteen painopisteet

- Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut
- Liikenteen energiareformi
- Elinvoimainen media-ala

1.3.1.2. Digitaalinen tieto hyvinvoinnin ja kasvun lähteenä

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite: Tiedon hyödyntämisestä syntyy uutta liiketoimintaa sekä käyttäjälähtöisiä ja luotettavia palveluita.

Tavoitteen painopisteet

- Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet
- Luottamus digitaalisiin palveluihin

1.3.1.3. Infrastrukturi kasvun alustana

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite: Liikenne- ja viestintäverkot muodostavat edellytykset yhteiskunnan kehittymiselle ja uudistumiselle.

Tavoitteen painopisteet

- Liikenne- ja viestintäverkot
- Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus

1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain perusteella Trafi vastaa valtionavustuksena maksettavien romutuspalkkioiden, hankinta- ja muuntotukien myöntämisestä ja valvonnasta.

Romutuspalkkiokampanja toteutettiin 1.1.-31.8.2018. Sen tavoitteena oli edistää autokannan uudistumista ja samalla vähentää liikenteestä aiheutuvia päästöjä sekä parantaa liikenneturvallisuutta. Romutuspalkkiokampanjalla arvioitiin olevan myönteisiä vaikutuksia viralliseen kierrätykseen vietävien autojen määrään. Lisäksi tarkoituksena oli pyrkiä vaikuttamaan kuluttajien käyttäytymiseen tavalla, joka nopeuttaa siirtymistä vähäpäästöiseen liikenteeseen.

Uusille myytävälle henkilöautoille asetettiin CO₂ raja-arvoksi enintään 110g/km (NEDC-mittaustavalla). Lisäksi tukea voitiin hyödyntää myös uuden kaasuauton, sähköauton tai ladattavan hybridi-auton ostoa varten. Romutuspalkkioon sisältyvä valtionavustus toteutettiin ostettavan auton kaupanhinnan alennuksena. Valtionavustuksen lisäksi autoala osallistui kampanjaan kasvattamalla osaltaan kauppahinnassa annettavan alennuksen määrää.

Valtion talousarvioon avustukselle varatusta määrärahasta (31.20.40) käytettiin 7 129 226 euroa (89 %) vuonna 2018. Maahantuojan oli mahdollista hakea romutuspalkkiota tammikuun 2019 loppuun saakka, joten analyysin pohjalta arvioidaan kampanjan tavoitteiden saavuttamista tarkemmin kevään aikana. Tavoitteena on julkaista vaikuttavuusarviointi ennen kesää 2019.

Hankinta- ja konversiotukea myönnetään 1.1.2018–31.11.2021 täyssähkökäyttöisen henkilöauton ostajalle tai vuokraajalle taikka konvertoitavan henkilöauton omistajalle tai haltijalle, joka konvertoi henkilöauton kaasulla tai etanolilla toimivaksi. Tuen tavoitteena on edistää autokannan uudistumista siten, että yhä useampi henkilöauto toimisi vaihtoehtoisilla käyttövoimilla tai polttoaineilla (sähkö, bio- ja maakaasu, korkeaseosetanol) ja vähentää samalla liikenteestä aiheutuvia haitallisia päästöjä. Kertomusvuonna hankinta- ja konversiotukea käytettiin 553 000 euroa ja 9 % vuodelle 2018 varatusta määrärahasta (31.20.42).

Trafi vastaa tieliikenteen turvallisuuden edistämiseen tarkoitettujen valtionavustusten myöntämisestä ja valvonnasta asiasta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Avustusta voidaan myöntää yleisavustuksena lakisääteisille liikenneturvastoimijoille (Liikenneturva ja Onnettomuustietoinstituutti) sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselle tai hankeavustuksena kunnille, kuntayhtymille ja voittoa tavoittelemattomille yhteisöille paikallisen liikenneturvallisuustyön kehittämiseen, kokeiluihin ja tutkimuksiin.

Tieliikenteen turvallisuuden edistämisen valtionavustuksiin oli valtion talousarviossa vuodelle 2018 varattu yhteensä 9,1 miljoonaa euroa (31.20.41). Tästä 8,9 miljoonaa euroa oli osoitettu yleisavustuksiin ja 0,2 miljoonaa euroa hankeavustuksiin.

Vuodelle 2018 yleisavustuksia haettiin yhteensä 9 324 620 euroa, mikä oli 424 620 euroa yli käytettävissä olleen määrärahan. Myönnettyjen yleisavustusten kokonaissumma oli 8 899 981 euroa. Vuoden 2018 yleisavustusten käyttö raportoidaan maaliskuun 2019 loppuun mennessä.

Liikenneturvan toiminta sisältää monipuolista eri ikä- ja tienkäyttäjryhmiin kohdistuvaa viestintää, koulutusta ja kasvatusta. Liikenneturvallisuuden asiantuntijana se aktivoi kunnallista liikenneturvallisuustyötä valtaosassa Suomen kuntia ja tekee tiivistä yhteistyötä liikenteen ja kansalaistoiminnan järjestöjen kanssa. Liikenneturva järjestää vuosittain noin 2 000 erillistä tapahtumaa. Valtakunnallisten kampanjoiden huomionarvomittaukset tuottavat hyviä tuloksia.

Onnettomuustietoinstituutti (OTI) organisoii tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien alueellisten tutkintalautakuntien toimintaa. Tutkinnan monipuolisista tuloksista koottua onnettomuustietorekisteriä hyödynnetään laajasti valtakunnallisen ja alueellisen työn tieliikenteen turvallisuustyön ja tutkimusten tarpeisiin. Vuosittain tutkitaan kaikki kuolemaan johtaneet ja merkittävä määrä myös eri tavoin vakavia onnettomuuksia, yhteensä noin 350 onnettomuutta.

Hankeavustusten haku järjestettiin 24.4.-3.8.2018. Hankehaun teemoiksi nimettiin koulumatkojen turvallisuus sekä kävelyn ja pyöräilyn turvallisuuden edistäminen maankäytön suunnittelussa. Hakemuksia saatiin yhteensä 21, ja haettujen avustusten summa oli yhteensä 487 610 euroa. Hankeavustuksia myönnettiin 11 hankkeelle yhteensä 198 558 euroa. Hankkeiden enimmäiskesto on 12 kuukautta, joten vuonna 2018 myönnetyt avustukset raportoidaan ja maksetaan vuonna 2019.

Vuonna 2018 hakemuksissa nousi esiin kunnissa laajasti käynnissä oleva kouluverkkojen muutos. Moni hanke käsitteli uuden koulurakennuksen vaikutusta koululaisten liikkumiseen tai pitkistä rakennushankkeista johtuvien väliaikaisratkaisujen ja -reittien turvallisuusongelmia. Hankkeiden toiminta kohdistuu noin 20 kuntaan. Hankevalinnoissa painotettiin sitä, että ne tuottavat tuloksia, joita voidaan hyödyntää kuntasektorilla laajasti.

Lisäksi siirtotalouden kuluina kirjattiin kansainvälisten organisaatioiden jäsenmaksuja yhteensä 2 630 970 euroa.

1.4. Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1. Toiminnan tuottavuus

Työn tuottavuuden kehittyminen vähintään 1 %. Tavoite toteutui. Työn tuottavuus kasvoi edellisestä vuodesta 1,36 prosenttia.

Kokonaistuottavuuden kehittyminen vähintään 2 %. Tavoite ei toteutunut. Kokonaistuottavuus laski edellisestä vuodesta 1,9 prosenttia.

Trafi käyttää tuottavuuslaskennassa Tilastokeskuksen kehittämää liikevaihtoperusteista tuottavuusmittaria. Laskelmassa tuotos jaetaan budjettirahoitteiseen ja maksulliseen toimintaan. Budjettirahoitteisen toiminnan osuudessa seurataan viiden toiminnon volyyymia kuvaavan mittarin kehitystä eri toimialoilta ja näiden toimialojen maksuttoman toiminnan kuluja. Maksuttoman toiminnan kustannuksien kohdistuminen perustuu toteutuneeseen työajanseurantaan. Kokonaiskulut eivät sisällä omaan käyttöön valmistuksen kustannuksia. Maksullisen toiminnan tuotoksessa huomioidaan kaikki viraston maksulliset suoritteet ja tuotoksen laskemisessa eliminoidaan hinnanvaihtelut. Vaikuttavuus ja muut laadulliset tekijät eivät sisälly tuottavuusmittariin.

Vuoteen 2017 verrattuna maksullisen toiminnan tuotos kasvoi noin 3 prosenttia ja maksuttoman toiminnan tuotos kasvoi noin 0,4 prosenttia. Maksullisen toiminnan myyntivolyymit kasvoivat yhteensä noin 5 prosenttia. Volyymit kasvoivat muun muassa ajokorttien ja kuljettajatutkintojen suoritevolyyymien kohdalla. Suoritehinnat laskivat keskimäärin 8 prosenttia, mutta tällä ei ole vaikutusta tuottavuuslaskentaan.

Maksullisen toiminnan painoarvo Trafín tuotoksesta nousi 6,11 prosenttia. Maksuttoman toiminnan painoarvo tuotoksesta taas laski 7,02 prosenttia.

Työn tuottavuuden kehittyminen -tavoite toteutui, sillä tuotoksen kasvu oli suurempaa kuin työpanoksen kasvu. Henkilötyövuosien määrä kasvoi 555:een viime vuoden 544:stä. Trafín kokonaismenot kasvoivat viime vuodesta selkeästi, jonka vuoksi kokonaispanos muodostui suuremmaksi kuin tuotos. Tämä aiheutti kokonaistuottavuuden laskun ja se tulostavoite ei toteutunut. Kustannukset ovat laskentamallissa jaoteltu henkilöstökuluihin, poistoihin ja muihin kuluihin. Henkilöstökulut sekä poistot on otettu tuotto- ja kululaskelmalta ja muut kulut ovat edellisten erien ja Trafín toiminnan kulut yhteensä summan erotus.

Työn tuottavuus kasvoi 1,36 prosenttia ja kokonaistuottavuus laski 1,9 prosenttia.

1.4.2. Toiminnan taloudellisuus

TOIMINNAN TALOUDELLISUUS	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018
Kustannukset, euroa			
Kokonaiskustannukset	130 236 930	130 618 657	140 876 151
Kokonaiskustannukset per henkilötyövuosi	250 938	249 749	264 805
Henkilöstökustannukset	39 504 963	39 933 694	42 473 886
Vuokrat	5 619 113	5 195 898	5 987 165
Vuokrat per henkilötyövuosi	10 827	9 935	11 254
Palveluiden ostot	75 380 491	77 157 912	85 592 040
Palveluiden ostot per henkilötyövuosi	145 242	147 529	160 887
Matkamenot	1 761 584	2 001 483	2 346 353
Matkamenot per henkilötyövuosi	3 394	3 827	4 410
Suoritevolyymit, kpl			
Liitteetön rekisteri-ilmoitus	1 480 591	1 230 203	1 135 491
Sähköinen rekisteri-ilmoitus	2 089 085	2 598 832	3 119 551
Ajokortti	469 472	315 072	332 446
Katsastustoiminnan maksu	3 565 546	3 606 840	3 591 816
Suorakyselyt	11 033 067	11 206 124	10 244 141
Sovelluskyselyt	27 595 518	31 267 850	32 866 347
Avainsuoritteiden yksikkökustannukset, euroa			
Verolippu	1,41	1,35	1,39
Ajoneuvon rekisteröinti	5,37	4,83	4,73
Tietoyksikkö	0,0071	0,0108	0,0115
Ajokorttihakemus	25,58	38,18	33,22
Kuljettajatutkinto	50,64	49,30	53,88

1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, kolmen vuoden keskiarvo 100–106 %. Tavoite toteutui, sillä kustannusvastaavuuden kolmen vuoden keskiarvo oli 102 %. Vuonna 2018 kustannusvastaavuus oli 95 %, 103 % vuonna 2017 ja 107 % vuonna 2016. Liikennemuotokohtaiset kustannusvastaavuudet vuonna 2018 olivat: ilmailu 84 %, merenkulku 84 %, rautatieliikenne 78 % ja tieliikenne 97 %.

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, kolmen vuoden keskiarvo 126–133 %. Tavoite ei toteutunut, sillä kustannusvastaavuuden kolmen

vuoden keskiarvo oli 142 %. Vuonna 2018 liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 87 %, 129 % vuonna 2017 ja 210 % vuonna 2016.

Maksullisen toiminnan tulosta ja kannattavuutta tarkastellaan seuraavassa kustannusvastaavuuslaskelmien kautta. Taulukoissa on pyöristyseroja, jotka johtuvat lukujen esittämisestä 1 000 euron tarkkuudella.

Maksullinen toiminta (t€)	Liiketaloudelliset suoritteet			
	2018 tot.	2018 tav.	2017 tot.	2016 tot.
TUOTOT				
Liiketaloudelliset tuotot	8 112	8 900	11 156	11 429
Julkisoikeudelliset tuotot				
TUOTOT YHTEENSÄ	8 112	8 900	11 156	11 429
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 379	1 406	1 337	1 024
Vuokrat	0	0	1	0
Ulkopuoliset palvelut	2 131	2 006	1 892	922
Muut erilliskustannukset	89	85	83	48
Erilliskustannukset yhteensä	3 599	3 497	3 313	1 993
KÄYTTÖJÄÄMÄ	4 513	5 403	7 843	9 436
Sisäiset siirrot	0	0	22	113
Poistot ja korot	168	168	366	302
Osuus yhteiskustannuksista	5 554	4 841	4 921	3 042
Kokonaiskustannukset yhteensä	9 321	8 506	8 622	5 450
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 209	394	2 534	5 979
Kustannusvastaavuus - %	87 %	105 %	129 %	210 %

Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot muodostuivat valtaosin tietopalvelun hinnastosuoritteiden myynnistä. Tuottoja kertyi noin 8 112 000 euroa, mikä alitti budjetoidun noin 788 000 eurolla. Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot laskivat merkittävästi edellisistä vuosista. Tämä johtui pääosin siitä, että kertomusvuoden alusta Trafin lukuun toimivilta sopimuskumppaniyrityksiltä ei enää peritty maksua viranomaistehtävän hoitamista varten tehdyistä sovelluskyselyistä. Lisäksi vertaillen tuottokertymää edelliseen vuoteen tulee huomioida, että liiketaloudellisten suoritteiden hintoja laskettiin kesällä 2017, koska ne olivat merkittävästi ylijäämäisiä.

Suoriteryhmän kokonaiskustannukset toteutuivat noin 815 000 euroa suunniteltua suurempina. Kokonaiskustannusten kasvua selittää suurelta osin yhteiskustannusosuuden kasvusta suunniteltua suuremmaksi. Syitä tähän on selitetty julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuutta koskevassa kohdassa.

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 87 % (budjetti 105 %).

Maksullinen toiminta (t€)	Julkisoikeudellinen			
	2018 tot.	2018 tav.	2017 tot.	2016 tot.
TUOTOT				
Liiketaloudelliset tuotot				
Julkisoikeudelliset tuotot	78 160	75 658	77 722	84 134
TUOTOT YHTEENSÄ	78 160	75 658	77 722	84 134
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	16	29	15	18
Henkilöstökustannukset	12 221	11 338	11 006	12 706
Vuokrat	50	99	48	59
Ulkopuoliset palvelut	36 046	34 036	32 684	35 286
Muut erilliskustannukset	817	789	732	730
Erilliskustannukset yhteensä	49 150	46 291	44 485	48 800
KÄYTTÖJÄÄMÄ	29 010	29 367	33 237	35 334
Sisäiset siirrot	0	0	754	574
Poistot ja korot	1 904	1 891	3 163	2 961
Osuus yhteiskustannuksista	30 809	26 605	26 697	26 641
Kokonaiskustannukset yhteensä	81 863	74 787	75 100	78 975
YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 703	871	2 622	5 159
Kustannusvastaavuus - %	95 %	101 %	103 %	107 %

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot toteutuivat noin 2 502 000 euroa suurempina budjettiin nähden. Tuotot alittuivat Ajoneuvojen rekisteröinti - sekä Luvat ja valvonta -suoriteryhmissä. Tuotot sen sijaan ylittivät Ajo-oikeudet ja tutkinnot -suoriteryhmissä. Syyt tähän on eritelty myöhemmissä maksullisen toiminnan taulukoiden analyyseissä.

Julkisoikeudellisten suoritteiden erilliskustannukset ylittivät budjetin 2 859 000 eurolla. Ylitystä tapahtui niin henkilöstökustannuksissa kuin myös ulkopuolisten palveluiden ostoissa. Merkittävin budjettilyitys tapahtui kuitenkin osuudessa yhteiskustannuksista (4 204 000 euroa).

Yhteiskustannusten ennakoitua korkeampi toteuma muodostui tietohallinnossa. Trafikukijärjestelmiin tehtyjen kehitystöiden laajuus muodostui arvioitua suuremmaksi, ja tietotekniikan asiantuntijatoita tekevien ostopalvelutiimien kokoa kasvatettiin, jotta suunnitellut työt saatiin tehtyä. Tämän lisäksi järjestelmiin liittyvät infrastruktuuri-kustannukset muodostuivat arvioitua suuremmiksi. Infran uudistamisen osalta jouduttiin osan aikaa maksamaan sekä uusiin että aiempiin infraratkaisuihin liittyviä kustannuksia. Ennakoimattomia kustannuksia muodostui myös keväällä 2018 esiintyneistä laajoista sähköpostiongelmista, joita ratkottiin yhdessä Valtorin kanssa. Uuden viraston aloitukseen ja uusien sähköpostiosoitteiden käyttöönottoon varautuminen edellytti myös sähköpostin siirtoa uuteen järjestelmään vuoden lopussa. Samoin muiden järjestelmien siirtoon liittyviä kustannuksia ei kaikilta osin oltu ennakoitu. Työvälinehankinnoista aiheutuneet kustannukset nousivat odotettua suuremmiksi mm. uusittujen monitoimitilojen osalta. Näiden yhteiskustannusten ennakoimaton kasvu on merkittävin syy siihen, miksi kustannusvastaavuudet eivät toteutuneet ennakoidusti.

Muita syitä budjettipoikkeamiin käydään läpi jäljempänä suoriteryhmäkohtaisissa analyyseissä.

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 95 % (budjetti 101 %).

Seuraavissa taulukoissa on esitetty maksullisen toiminnan jaottelu talousarvion kustannusvastaavuuslaskelman mukaisesti. Toiminta on jaettu julkisoikeudellisten suoritteiden tuotannon mukaisesti seuraaviin pääryhmiin: ajoneuvojen rekisteröinti, ajo-oikeudet ja tutkinnot sekä luvat ja valvonta.

Maksullinen toiminta (t€)	Ajoneuvojen rekisteröinti			
	2018 tot.	2018 tav.	2017 tot.	2016 tot.
TUOTOT				
Liiketaloudelliset tuotot				
Julkisoikeudelliset tuotot	24 877	25 705	28 895	34 208
TUOTOT YHTEENSÄ	24 877	25 705	28 895	34 208
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	2 541	2 376	2 370	2 249
Vuokrat	0	6	1	4
Ulkopuoliset palvelut	14 477	14 497	13 256	15 526
Muut erilliskustannukset	59	49	55	61
Erilliskustannukset yhteensä	17 078	16 928	15 681	17 839
KÄYTTÖJÄÄMÄ	7 799	8 777	13 213	16 369
Sisäiset siirrot	0	0	437	-32
Poistot ja korot	0	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista	10 174	8 782	9 587	8 681
Kokonaiskustannukset yhteensä	27 252	25 710	25 705	26 488
YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 375	-5	3 190	7 720
Kustannusvastaavuus - %	91 %	100 %	112 %	129 %

Ajoneuvojen rekisteröinnin tulot alittivat hieman budjetoidun. Tämä johtui siitä, että volyymit toteutuivat hieman ennakoitua pienempinä. Erilliskustannukset toteutuivat budjetoidusti, mutta koska osuus yhteiskustannuksista ylitti budjetoidun 1 392 000 eurolla, kustannusvastaavuus muodostui tavoiteltua pienemmäksi. Ajoneuvojen rekisteröinti on ollut suoriteryhmänä aiempina vuosina ylijäämäinen.

Rekisteröinnin kustannusvastaavuus oli 91 % (budjetti 100 %).

Maksullinen toiminta (t€)	Ajo-oikeudet ja tutkinnot			
	2018 tot.	2018 tav.	2017 tot.	2016 tot.
TUOTOT				
Liiketaloudelliset tuotot				
Julkisoikeudelliset tuotot	36 800	33 020	32 426	33 495
TUOTOT YHTEENSÄ	36 800	33 020	32 426	33 495
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	1	5	1	0
Henkilöstökustannukset	2 918	2 311	2 564	2 497
Vuokrat	7	21	4	2
Ulkopuoliset palvelut	18 567	17 137	16 889	17 328
Muut erilliskustannukset	83	91	74	57
Erilliskustannukset yhteensä	21 576	19 564	19 531	19 885
KÄYTTÖJÄÄMÄ	15 224	13 456	12 895	13 611
Sisäiset siirrot	0	6	125	157
Poistot ja korot	1 455	1 455	2 738	2 485
Osuus yhteiskustannuksista	13 069	11 180	11 241	11 312
Kokonaiskustannukset yhteensä	36 099	32 206	33 636	33 838
YLI/ALIJÄÄMÄ	701	814	-1 210	-343
Kustannusvastaavuus - %	102 %	103 %	96 %	99 %

Ajo-oikeudet ja tutkinnot -suorityhmän suoritteita ovat muun muassa tieliikenteen ajokortit, piirturikortit, tutkinnot ja ajoluvat. Ajo-oikeudet ja tutkinnot -suorityhmän tuotot toteutuivat noin 3 780 000 euroa budjetoitua suurempina. Myös kustannukset toteutuivat yli budjetoidun.

Syynä tuottojen budjetoitua suurempaan toteumaan oli useita. Ajokortteihin ja henkilölupiin liittyvien suoritteiden osalta heinäkuussa 2018 voimaantullut ajokorttilain muutos aiheutti odotettua isomman kysyntämuutoksen ajokorttilupien määrään, kun ajo-opetuksen aloitus aiempaa nuorempina mahdollistui. Lisäksi opetuslupien kysyntä kasvoi uudistuksesta johtuen. Tuottototeumaan vaikutti myös se, että sähköisten palvelujen osuus jäi arvioitua pienemmäksi. Ajokorttilain muutoksen vaikutus kuljettajantutkintasuoritteiden volyymeihin ei myöskään ollut täysin budjetoidun mukainen. Lisäksi ammattiliikennesuoritteiden osalta mm. ammattipätevyyskorttien menekki ylitti arvioidun, vaikka ammattipätevyyskysynnästä johtuvaan kysynnän kasvuun oli varauduttu. Säädosmuutoksista johtuen kertomusvuonna toteutuivat mm. taksinkuljettajakokeiden ja ikäpoikkeuslupien määrät merkittävästi aiempia vuosia ja ennakoitua suurempina.

Ulkopuolisten palveluiden kustannukset toteutuivat noin 1 430 000 euroa budjetoitua suurempina. Ylitys johtui pääosin Trafim kumppaneille maksetuista palvelukorvauksista, jotka ovat suoraan sidoksissa toiminnan tuottojen volyymeihin. Osuus yhteiskustannuksista kasvatti tämänkin suorityhmän kokonaiskustannuksia.

Ajo-oikeudet ja tutkinnot -suorityhmän kustannusvastaavuudeksi muodostui 102 % (budjetoitu 103 %).

Maksullinen toiminta (t€)	Luvat ja valvonta			
	2018 tot.	2018 tav.	2017 tot.	2016 tot.
TUOTOT				
Liiketaloudelliset tuotot				
Julkisoikeudelliset tuotot	16 483	16 933	16 401	16 431
TUOTOT YHTEENSÄ	16 483	16 933	16 401	16 431
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	16	24	14	18
Henkilöstökustannukset	6 762	6 652	6 073	7 960
Vuokrat	43	72	44	54
Ulkopuoliset palvelut	3 002	2 402	2 538	2 433
Muut erilliskustannukset	674	649	603	612
Erilliskustannukset yhteensä	10 496	9 799	9 273	11 076
KÄYTTÖJÄÄMÄ	5 987	7 134	7 129	5 355
Sisäiset siirrot	0	0	193	449
Poistot ja korot	449	436	425	476
Osuus yhteiskustannuksista	7 567	6 643	5 869	6 648
Kokonaiskustannukset yhteensä	18 512	16 877	15 759	18 649
YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 029	56	642	-2 218
Kustannusvastaavuus - %	89 %	100 %	104 %	88 %

Luvat ja valvonta -suoriteryhmä sisältää kaikki ilmailun, merenkulun ja rautatieliikenteen suoritteet sekä muut kuin edellä käsiteltyihin ryhmiin kuuluvat tieliikenteen suoritteet.

Tässä suoriteryhässä tuotot toteutuivat vuonna 2018 hieman budjetoitua pienempinä. Kokonaiskustannukset ylittivät budjetin noin 1 634 000 eurolla. Suurin ylitys oli jälleen osuudessa yhteiskustannuksista. Suoriteryhmän erilliskustannuksissa eroa budjetoituun tuli ulkopuolisten palveluiden ostoissa.

Luvat ja valvonta -suoriteryhmän kustannusvastaavuus oli 89 % (budjetoitu 100 %).

Maksullinen toiminta (t€)	Maksullinen toiminta yhteensä			
	2018 tot.	2018 tav.	2017 tot.	2016 tot.
TUOTOT				
Liiketaloudelliset tuotot	8 112	8 900	11 156	11 429
Julkisoikeudelliset tuotot	78 160	75 658	77 722	84 134
TUOTOT YHTEENSÄ	86 272	84 558	88 878	95 564
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	16	29	15	18
Henkilöstökustannukset	13 600	12 744	12 344	13 730
Vuokrat	50	99	49	59
Ulkopuoliset palvelut	38 177	36 042	34 576	36 208
Muut erilliskustannukset	906	873	815	778
Erilliskustannukset yhteensä	52 749	49 788	47 798	50 793
KÄYTTÖJÄÄMÄ	33 523	34 770	41 080	44 771
Sisäiset siirrot	0	6	776	687
Poistot ja korot	2 072	2 059	3 529	3 263
Osuus yhteiskustannuksista	36 363	31 446	31 618	29 682
Kokonaiskustannukset yhteensä	91 184	83 299	83 722	84 426
YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 912	1 259	5 156	11 138
Kustannusvastaavuus - %	95 %	102 %	106 %	113 %

Trafin maksullisen toiminnan osalta tuotot toteutuivat noin 1 714 000 euroa budjetoitua suurempina. Kustannusten osalta budjetti ylitettiin noin 7 885 000 eurolla. Suurimmat poikkeamat olivat ulkopuolisten palveluiden ostoissa sekä yhteiskustannuksissa. Syitä on käsitelty edellä.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 95 % (budjetoitu 102 %).

Veronluonteiset tulot

Katsastuksen, lentoliikenteen ja kaupunkiraideliikenteen veronluonteisten valvontamaksutulojen kuten myös liikenneturvallisuusmaksun kantamisesta ja valvonnasta huolehtii Trafi. Alla on laskettuna näiden veronluonteisten maksujen kustannusvastaavuudet. Maksujen tuotto tuloutetaan valtiolle. Trafin osuus on talousarviossa määritetty osuus maksutuotosta, ja se huomioidaan Trafin saamassa budjettirahoituksessa.

Katsastuksen valvontamaksu on 2,20 euroa. Maksu peritään jokaisesta katsastustoimipaikalla suoritetusta, liikenneasioiden rekisteriin merkitystä katsastuksesta ja jälkitarkastuksesta. Valvontamaksulla katetaan valvonnasta aiheutuneet kustannukset.

Katsastustoiminnan valvontamaksun tuotto	7 901 996 euroa
Katsastustoiminnan valvontamaksua vastaavat kustannukset	6 800 242 euroa
Kustannusvastaavuus	116 %

Tuotto toteutui arvioitua (7 260 000 euroa) suurempana ja kustannusten toteuma alitti budjetoidun noin 864 000 eurolla. Katsastustoiminnan valvonnan kustannusten toteutumiseen vaikuttavat sekä omat käytettävissä olevat resurssit että muiden viranomaisten kanssa yhteistyönä suoritettu valvonta.

Lentoliikenteen valvontamaksu oli 1,20 euroa vuonna 2018. Valvontamaksu peritään jokaisesta vähintään kaksivuotiaasta kaupallisessa ilmakuljetuksessa matkustavasta lentomatkustajasta. Lentoliikenteen valvontamaksun tuotoilla katetaan lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä.

Lentoliikenteen valvontamaksun tuotto	13 291 250 euroa
Lentoliikenteen valvontamaksua vastaavat kustannukset	10 819 559 euroa
Kustannusvastaavuus	123 %

Kustannukset ovat toteutuneet lähes budjetoidusti, mutta valvontamaksun tuotto toteutui arvioitua (12 500 000 euroa) noin 791 000 euroa suurempana. Valvontamaksun tuottoon vaikuttavat kasvaneet matkustajamäärät.

Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksu kerätään vuosimaksuna (40 000 euroa). Vuosimaksulla katetaan niitä kustannuksia, jotka virastolle aiheutuvat kaupunkiraideliikenteen turvallisuuden kehittämisestä ja valvonnasta sekä kaupunkiraideliikennettä koskevan rekisterin pitämisestä ja muista kaupunkiraideliikenteen hallinnollisista viranomaistehtävistä.

Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksun tuotto	40 000 euroa
Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksua vastaavat kustannukset	40 000 euroa
Kustannusvastaavuus	100 %

Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksu kohdistuu Helsingin kaupunkiin, ja se laskutettiin määrätyn suuruisena. Toteutuneet kustannukset vastasivat maksua.

Liikenneturvallisuusmaksun määrä on yksi prosentti maksuvelvollisen liikennevakuutuksen maksukauden kokonaisvakuutusmaksutulosta.

Liikenneturvallisuusmaksun tuotto	7 088 229 euroa
Liikenneturvallisuusmaksua vastaavat kustannukset	8 960 643 euroa
Kustannusvastaavuus	79 %

Trafi myönsi ja maksoi yleisavustusta Liikenneturvalle, Onnettomuustietoinstituutille ja Ahvenanmaan maakuntahallitukselle yhteensä 8 760 640 euroa, ja lisäksi maksettiin 2017 myönnettyjä hankeavustuksia yhteensä 200 003 euroa. Liikenneturvallisuusmaksutuottoa sen sijaan kertyi 7 088 229 euroa. Vakuutusmaksutulo jäi ennakoitua pienemmäksi.

1.4.4. Yhteisrahoitteinen toiminta

Trafin yhteisrahoitteinen toiminta alitti yhteisrahoitteisesta toiminnasta tehtävän kustannusvastaavuuslaskelman rajan.

Yhteisrahoitteinen toiminta EU:n ulkopuolisen viranomaisen kanssa

Frostwing-hanke on Yhdysvaltain kansallisen ilmailuviranomaisen Federal Aviation Administration FAA:n ja Trafin yhteisrahoitteinen tutkimusprojekti. Frostwing-projektin tavoitteena on ilmailun ympäristökuormituksen vähentäminen lentoturvallisuudesta tinkimättä.

EU:n INEA:n CEF-rahoitus

Euroopan Unionin INEA:n (Innovation and Networks Executive Agency) CEF- (Connecting Europe Facility) rahoituksen alaisia hankkeita olivat NordicWay2 ja EU EIP.

NordicWay2-hankkeessa (2017-2020) Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan tieviranomaiset kehittävät yhteistyössä yritysten, tutkimuslaitosten,

ajoneuvovalmistajien ja palveluntarjoajien kanssa tieliikenteen automaatiota ja yhteistoiminnallisia järjestelmiä (C-ITS) pohjoismaisissa olosuhteissa. Suomesta hankkeeseen osallistuu Liikennevirasto ja Trafi. Trafi on mukana 14 muun EU-jäsenmaan kanssa (2016-2020) EU EIP -hankkeessa. Hankkeessa edistetään ITS-direktiivin mukaisten palveluiden harmonisoitua käyttöönottoa.

EU:n aluekehitysrahaston Interreg-ohjelma

Interregin hankkeita Trafissa vuonna 2018 olivat PA Safe ja Sohjoa Baltic.

PA Safe -hankkeen tavoitteena on tehdä Itämeren alueesta johtava alue merenkulun turvallisuudessa ja merenkulkuun liittyvissä turvatoimissa. Trafi ja Tanskan merenkulkuhallinto koordinoivat yhdessä EU:n Itämeri-strategian meriturvallisuuden politiikka-alueita. Trafi osallistui partnerina Sohjoa Baltic -hankkeeseen, joka tuottaa tietoa ja osaamista, kuinka järjestää ympäristöystävällisempää ja fiksumpaa julkista liikennettä automaatioajoneuvojen avulla. Viraston rooli projektissa keskittyy tiedon tuottamiseen automatisoituvan liikenteen säädösten ja asetusten osalta.

EU:n Horisontti 2020 tutkimus- ja innovaatorahoitusohjelma

EU:n Horisontti 2020 tutkimus- ja innovaatorahoitusohjelman REA:n eli Research Executive Agency:n alaisia hankkeita olivat MSTyr15 sekä TOOP.

MSTyr15 on Turkin ja 14 EU:n markkinavalvontaviranomaisen projekti, jossa tehostetaan sisämarkkinoiden toimintaa varmistamalla, että renkaiden sääntelytoimenpiteet otetaan tehokkaasti käyttöön.

EU-hanke TOOP eli The Once-Only Principle kehittää pilottiratkaisua maiden rajat ylittävään tiedonvaihtoon viranomaisten kesken. Periaatteen mukaan yritys antaa viranomaisen tarvitsemat tiedot vain kerran, jonka jälkeen samaa tietoa ei tarvitse antaa enää uudelleen toisen maan viranomaiselle. Tarkoitus on vähentää hallinnollista taakkaa eri osapuolilta, parantaa tiedon luotettavuutta ja estää väärinkäytöksiä.

EU:n EASME:n alainen EU:n meri- ja kalatalousrahasto EMKR

EU:n pk-yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto EASME:n alaisena toimii EU:n meri- ja kalatalousrahasto. EMKR:n rahoituksen alaisia projekteja olivat RoskatPois!- ja EUCISE2020- hankkeet.

RoskatPois! on Itämeren roskaantumisen selvittämiseksi käynnistetty hanke, jonka päätavoite on laatia tiekartta kohti roskatonta meriympäristöä. Hanketta jatkettiin vuodelle 2019. Hanke on Suomen Ympäristökeskuksen koordinoima, ja kumppaneina hankkeessa on Trafin lisäksi Luonnonvarakeskus.

EUCISE2020- on tutkimusprojekti, joka tukee integroidun meripolitiikan toteuttamista. Tavoitteena on edistää yhteisiä tilannetietoisuutta ja parempaa tietojen jakamista. Hankkeessa hankkeissa demonstroidaan merellisen tiedon yhteiskäyttöisyyttä ja yhteentoimivuutta. Vuonna 2015 alkanut EUCISE2020 -hanke on merenkulun tutkimusprojekti, jonka tavoitteena tiedonvaihtoympäristön kehittäminen EU:n valtioiden merenkulun viranomaisten välillä.

1.5. Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1. Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut

Ajoneuvojen liikennekelpoisuuspalvelujen kehittäminen käyttäjäystävällisemmiksi:

- Ajoneuvojen ennakoilmoittajien kokeet voi suorittaa digitaalisessa oppimisympäristössä.
- Laatumittaristoa on kehitetty ja se tukee entistä paremmin riskiperusteista valvontaa.
- Katsastustoiminnan laadunvalvontaa koskeva suunnitelma on laadittu ja siinä esitettyihin toimenpiteisiin on ryhdytty.
- Rekisteröinnin digitaalisten itsepalvelujen käyttöaste on yli puolet.
- Verotuksen digitaalisten palvelujen käyttöaste on kasvanut.
- Digitaalisesti saapuneiden tyyppihyväksyntähakemusten osuus on kasvanut.
- Katsastukseen liittyvien sääntelymuutosten edellyttämät toimenpiteet on otettu käyttöön 20.5.2018 mennessä.
- Tietojärjestelmien jatkokehittäminen –projektin toteutus on aloitettu.

Tavoite ei toteutunut. Edellä mainitut tavoitteet toteutuivat tietojärjestelmien jatkokehittäminen –projektin tavoitetta lukuun ottamatta.

Ajoneuvojen ennakoilmoittajien kokeiden osalta tavoitteen toteutumisen edellytys oli, että kokeet voi suorittaa digitaalisessa oppimisympäristössä. Tavoite saavutettiin ottamalla käyttöön sähköisessä oppimisympäristössä (SOPPI) ennakoilmoittajille tarkoitettu Testaa taitosi -osio.

Tavoitteena oli vuoden 2017 alussa käyttöön otetun uuden laatumittariston kehittäminen siten, että se tukee entistä paremmin riskiperusteista valvontaa. Tavoite saavutettiin tutkimalla lisämuuttujien korrelaatiot.

Tavoitteena oli katsastustoiminnan laadunvalvontaa koskevan suunnitelman laatiminen ja toimenpiteiden käynnistäminen. Tavoite saavutettiin.

Rekisteröinnin digitaalisten itsepalveluiden käyttöastetta koskevan tavoitteen saavuttaminen edellytti, että käyttöaste on yli puolet. Tavoite saavutettiin näiden palveluiden kumulatiivisen käyttöasteen ollessa 60 % vuonna 2018.

Tavoitteena oli, että verotuksen digitaalisten palveluiden käyttöaste on kasvanut, mikä edellytti yli 65 % käyttöastetta. Palveluiden käyttöaste joulukuussa 2018 oli 78,7 %, joten tavoite saavutettiin.

Tavoitteena oli, että digitaalisesti saapuneiden tyyppihyväksyntähakemusten osuus kasvaa. Tällaisten tyyppihyväksyntähakemusten osuus vuonna 2018 oli 83,2 %, kun se vuonna 2017 oli 81,9 %.

Tavoitteena oli katsastukseen liittyvien sääntelymuutosten edellyttämien toimenpiteiden käyttöönotto 20.5.2018 mennessä. Tavoite saavutettiin. Tarvittavat muutokset toteutettiin ajoneuvotietojärjestelmään 20.5.2018 mennessä.

Tietojärjestelmien jatkokehittäminen –projektin aloitus viivästyi ajoneuvojärjestelmien arkkitehtuuri –projektin viivästyksestä johtuen. Projekti on laatu-kriittinen, kompleksinen ja luonteeltaan lähellä kokeilevaa tuotekehitystä, jossa epävarmuustekijöiden ja riippuvuuksien määrä on suuri. Työn kattava ositus, tarkka estimointi ja aikataulutaminen vuosia eteenpäin ei siksi ole ollut mahdollista. Suunnittelua ja toteutusta tehtiin iteratiivisesti vaihe kerrallaan siten, että lopputuotoksena saadaan aikaiseksi liiketoimintatavoitteet täyttävä arkkitehtuuri.

Projektin alkuvaiheessa laaditut arviot kokonaisuuden työmäärästä ja kestosta olivat suuntaa-antavia ja sisälsivät tietoisesti hyvin suuria epävarmuustekijöitä. Työn ositus ja käsitys työmäärästä kasvoivat saatavilla olevan tiedon lisääntyessä työn edetessä.

Useat projektista riippumattomat muutokset sekä riippuvuudet hidastivat etenemistä ja/tai veivät resursseja, esimerkiksi vanhan järjestelmän datan puhdistaminen, liiketoimintalogiikan uudelleenjäsentäminen ja puutteellinen dokumentaatio, sovellustoimittajan vaihtuminen sopimuskauden päättyessä sekä katsastuksen sääntelymuutosten toteuttaminen määräaikaan mennessä ja muut lakimuutoksista johtuvat pakolliset tehtävät.

Kuljettajien lupa- ja kelpoisuuspalvelujen kehittäminen käyttäjäystävällisemmäksi:

- Sähköistäminen on edennyt suunnitelman mukaisesti.
- On toimeenpantu tarvittavat muutokset ajokortti uudistukseen liittyen. On uudistettu tutkinto ja sen laadunvarmistuksen suunnitelma otettu käyttöön.
- Liikennepalvelulain mukaiset uudet tehtävät on otettu haltuun.
- Määräykset ja ohjeet on annettu ja Trafifin prosessit ja työohjeet päivitetty.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan.

Ajokortteihin liittyvistä sähköisistä palveluista oli kertomusvuoden loppuun mennessä toteutettu ajokorttihakemus, ajokorttiluvan hakeminen, ajokortin uudistaminen sekä ajokorttiluokan korottaminen. Käytännössä kaikkiin ajokorttihakemustilanteisiin (pl. ulkomaisen ajokortin vaihtaminen suomalaiseen korttiin) oli käytettävissä sähköinen palvelu. Lisäksi sähköisissä palveluissa oli otettu käyttöön yhteys KANTAan, josta on mahdollista hakea sähköisesti lääkärin ajoterveyslausunnon tiedot.

Ajokortti uudistusmuutokset toteutettiin 1.7.2018 mennessä, ja ne otettiin onnistuneesti käyttöön. Tutkinto uudistettiin (mm. vähennettiin pakollisen opetuksen määrää, helpotettiin opetusluvan hankkimista ja laskettiin liikenteessä harjoittelun aloittamisen ikäraja) ja laadunvarmistussuunnitelma otettiin käyttöön. Samoin liikennepalvelulain mukaiset tehtävät otettiin haltuun vuoden loppuun mennessä. Tavoite saavutettiin myös rautatieliikenteen toimijoiden kelpoisuus- ja terveysvaatimuksia koskevilta osin: niihin liittyvät määräykset (voimaan 1.7.2018 koskien oppilaitoksia ja näyttöjenvastaanottamista sekä lääkäreiden ja psykologien vaatimuksia) ja ohjeet annettiin ja Trafifin prosessit sekä työohjeet päivitettiin.

Liikenteen markkinoiden tasapuolisuuden parantaminen, markkinoille tulon esteiden purkaminen ja palveluiden laadun varmistaminen:

- Liikenteen markkinoiden tilakuvaan on sisällytetty liikenteen palvelulain seuraaminen.
- Liikennelupien siirto ELYiltä Trafille on sujunut asiakkaiden näkökulmasta hyvin.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan.

Liikenteen markkinoiden tilakuvaa koskeva tavoite toteutui. Liikenne.fi-palveluun on viety liikennepalvelulain seurantaraportissa tarvittavia tietoja. Väiliraportti valmistui liikenne- ja viestintäministeriön johdolla joulukuussa 2018. Seurantatietoja vietiin tilakuvaan niiltä osin kuin mahdollista. Samoin saavutettiin liikennelupien siirtoa koskeva tavoite: liikennelupien siirrosta ei aiheutunut palvelutason laskua.

Liikennejärjestelmän tavoitteiden ja tilan seuranta ja kehittäminen yhteistyössä hallinnon kanssa:

- Seurantaa on kehitetty arvioinnin ja tunnistettujen kehitystarpeiden perusteella.

Tavoite toteutui. Liikenne.fi-palveluun lisättiin liikenne- ja viestintäministeriön ja hallinnon kanssa käytyjen keskusteluiden pohjalta raideliikenteen markkinatietoa

sekä tietoa esteettömyydestä, tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Lisäksi palveluun lisättiin ilmailun markkinoita koskevaa tietoa.

Riski- ja suorituskypyperusteisen toimintatavan käyttöönotto:

- Riski- ja suorituskypyperusteinen toimintatapa on arvioitu:
 - Sisäinen arviointi on tehty.
 - Ulkopuolisen arvioinnin kilpailutus on tehty.
 - Raideliikenteen turvallisuuskulttuurin on vaikutettu parantavasti.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Tavoitteena oli riski- ja suorituskypyperusteisen toimintatavan arviointi sisältäen sisäisen arvioinnin, ulkopuolisen arvioinnin kilpailuttamisen sekä raideliikenteen turvallisuuskulttuuriin parantavasti vaikuttamisen. Sisäinen auditointi tehtiin syksyllä ja korjaavat toimenpiteet määriteltiin ja vietiin IMS-järjestelmään. Ulkopuolisen arvioinnin osalta kilpailutettiin vaikutustenarviointi, ja tätä koskeva sopimus tehtiin VTT:n kanssa. Raideliikenteen turvallisuuskulttuurin osalta luotiin arviointimenetelmä toiminnan harjoittajien turvallisuuskulttuurin kehittyneisyyden arviointiin turvallisuusjohtamisjärjestelmän luvanhallinnassa ja tehtiin toimenpideohjelma onnettomuus- ja vaaratilanneraportoinnin kattavuuden lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi erityisesti yksityisraiteilla.

1.5.2. Liikenteen energiareformi

Ajoneuvokannan uudistaminen:

- Energiamerkin latausten määrä ulkoisista palveluista on yli 50 000 kappaletta vuodessa.
- Vuoden 2017 kampanja on arvioitu ja jatkotoimenpiteistä on päätetty.
- Ajoneuvokannan tilakuvan tunnettuutta on lisätty.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Energiamerkin latausten määrä vuonna 2018 oli 1 017 968 latausta. Vuonna 2018 toteutettiin työsuhdeautokampanja ja julkaistiin tutkimus yritysten autopoliitiikasta ympäristönäkökulmasta (Trafin tutkimuksia 14/2018). Vuoden 2017 kuluttajakampanjan arviointi toteutettiin (Trafin julkaisuja 18/2018) ja jatkotoimenpiteenä tilattiin ja julkaistiin ajamisen hintavertailut eri käyttövoimien välillä. Aihe herätti mediassa kiinnostusta. Liikennefakta.fi-sivuston ajoneuvotilakuvaa on esitelty toimijoille ja medialle useissa tilaisuuksissa. Henkilöautojen ympäristösivujen kävijämäärä kasvoi, ja on Liikennefakta.fi-palvelun viiden vierailuimman sivun joukossa.

Tieliikenteen vastuullisten kuljetusten yleistyminen:

- Vastuullisuusmallin tunnettuus ja siihen sitoutuneiden yritysten lukumäärä on kasvanut uutiskirjeen tilaajamäärällä mitattuna. Ohjeistusta on parannettu vuonna 2017 tehdyn selvityksen mukaisesti.
- Julkisen sektorin ajoneuvohankintoja koskevan neuvontapalvelun muodosta on päätetty ja palvelua jatkettu vuoden 2017 kokemusten pohjalta.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan.

Vastuullisuusmalliin liittyen ohjeistusta parannettiin. Uutiskirjeen tilaajamäärä kasvoi vuoden aikana: kertomusvuoden lopussa tilaajia oli 453, kun vuonna 2017 määrä oli 340.

Julkisen sektorin ajoneuvohankintojen neuvontapalvelua koskeva tavoite toteutui. Trafi, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja Motiva päättivät perustaa KEINOn (Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus) puitteissa liikenteen hankintojen kehittäjäryhmän, jossa hallinnonalan edustajana jatkossa on Liikenne- ja viestintävirasto. KEINOn neuvontapalvelusta vastaa Motiva. Neuvontapalvelulla pyritään lisäämään julkisen sektorin liikennehankintojen vaikuttavuutta, mm. lisäämällä hankintayksiköiden

tietoisuutta tulevan Clean Vehicles –direktiivin vaikutuksista. Trafi ja liikenne- ja viestintäministeriö kirjasi liikennesektorin tarpeet (ympäristö- ja kestävyysnäkökulman lisäksi myös älyliikenne ja liikenteen uudet palvelut) liikenteen hankintojen kehittäjäryhmälle.

Lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjen kehittyminen kestäväällä tavalla:

- Koordinaation ja työryhmien miehityksen toimivuus on arvioitu. Toimintaa on parannettu tulosten perusteella.

Tavoite toteutui. Trafi vaikutti ICAOn kautta kansainvälisiin päästövähennyskeinoihin. Kansallisesti järjestettiin koordinaatiokokouksia kansainväliseen päästöjärjestelmään (CORSA) ja vaihtoehtoihin polttoaineisiin liittyen. Koordinaatioryhmän toimivuutta seurattiin säännöllisesti ja parannettiin palautteen perusteella. Kansallinen valmius CORSIA:n käyttöönottoon arvioitiin työsuunnitelmassa.

Vaihtoehtoisten ja puhtaampien polttoaineiden käytön lisääntyminen merenkulussa:

- KV-vaikuttamissuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2018 on tehty:
 - Alusten kapasiteettia koskevien jääluokkakorjauskertoimien uudistaminen
- Kansallisen valvontasuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2018:
 - On otettu kansallisesti käyttöön CO₂-päästöjen tarkkailua, raportointia ja todentamista koskeva järjestelmä (EU-MRV, alusten CO₂-päästöraportointi).
 - On laadittu ohjeistus aluksen kokonaisvaltaiselle ympäristövalvontatarkastukselle 2018 aikana.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Suomen EEDI jääluokkakorjauskertoimien muutosehdotus sisällytettiin kirjeenvaihtotyöryhmän ehdotuksiin MEPC:lle. CO₂-päästöjen tarkkailua, monitorointia ja todentamista koskeva järjestelmä saatettiin EU-lainsäädännön kautta voimaan (MRV-asetus). Aluksen ympäristövalvontatarkastusohje laadittiin ja otettiin käyttöön.

1.5.3. Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet

Sähköiset asiointikanavat ja tietojenvaihto:

- Sähköisen asiointin ICT-ratkaisuja on kehitetty suunnitelman mukaan (10 uutta palvelua asiakkaille on julkaistu).
- Trafian tietoon perustuvien palvelujen määrä on kasvanut vähintään 5 %.
- Trafi on tuonut uusia palveluja KAPA:an suunnitelman mukaan (Trafissa käyttöönottovalmius kuudelle uudelle Suomi.fi viestit –palvelulle).

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Sähköistä asiointia kehitettiin suunnitelmien mukaisesti. Trafi julkaisi 11 uutta palvelua asiakkaille ja lisäksi julkaistiin kuusi viestipalvelua. Uudet viestipalvelut olivat ajokortin uusiminen, ajoneuvoveropalautuksen ilmoitus, luovutusilmoitus tuntemattomalle, merenkulun pätevyyskirjan uusiminen sekä OmaTrafin vahvistus ja varmenne. Tietoon perustuvien palveluiden määrä kasvoi 7 % edelliseen vuoteen verrattuna: 14 palvelua kuvattiin, toteutettiin, testattiin, validoitiin ja avattiin tuotantoyhteydet. Vuonna 2017 palvelujen määrä oli 13 kappaletta.

Liikenteen tietojen ja MyData-toimintamallin hyödyntäminen uuden liiketoiminnan mahdollistamisessa:

- Suostumusten hallinnassa on hyödynnetty MyData-mallia. (Mahdollistamalla pääsy omiin rekisteritietoihin rajapinnan kautta VN:n periaatepäätös huomioiden).
- Tiedonluovutuskieltojen hallintapalvelu on toteutettu osaksi Trafian sähköistä asiointia, oman ajoneuvon historiatietojen toteutus osana sähköistä asiointia).
- Omien tietojen luovutuskieltojen hallinta osana sähköistä asiointia
- Trafian Tietopalvelutehtaan toteutus on edennyt suunnitellusti ja hallinnonalan yhteinen liikenne- ja viestintätiedon avoimen datan ohjelma huomioiden.

(Sisältöpalvelu on laajentunut ajoneuvopalveluihin tai ilma-aluspalveluihin, asiakkaiden tukipalvelu on järjestetty).

- Kaikki avattavissa olevat tietoaineistot on aukaistu.
- Trafifin III tietotilinpäätös on laadittu VN:n periaatepäätös massadatan hyödyntämisestä liiketoiminnassa huomioiden.

Tavoite ei toteutunut. Muut kuin Tietopalvelutehdasta koskevat tavoitteet saavutettiin.

MyData-malliin liittyvä tavoite saavutettiin. Trafifin ja Tilaaajavastuun yhteinen MyData –kokeilu käynnistyi, ja sitä koskeva sopimus allekirjoitettiin. Kokeilun toteutus aloitettiin: kenttäkokeilun aikataulu on joulukuu 2018-toukokuu 2019. Suostumusten pyytäminen ja niiden hallinta kuvattiin ja määriteltiin.

Trafifin tietojenluovutuskieltojen hallintapalvelu vietiin tuotantoon ja julkaistiin 19.8.2018. Omat entiset ajoneuvot -palvelu toteutettiin OmaAsiointi-palveluun, ja viedään tuotantoon vuonna 2019.

Tietopalvelutehdasta koskeva tavoite ei toteutunut ajoneuvojärjestelmien arkkitehtuurihankkeen viivästymisen vuoksi. Syyt tavoitteen toteutumatta jäämiseen olivat valtaosin samat kuin tietojärjestelmien jatkokehityshankkeessa.

Kaikkien liikennemuotojen anonymisoidut liikenneväline- ja kuljettajalupatiedot avattiin suunnitelman mukaisesti. Lisäksi Trafifin avasi liikennevälinetietoja avoimen rajapinnan (API) kautta. Vesikulkuneuvojen teknisten tietojen avoin API –rajapinta toteutettiin ja se on valmis avattavaksi. Palvelun tuotantoon vieminen siirtyy vuodelle 2019.

Trafifin III-tietotilinpäätös julkaistiin.

Liikennepalvelulain sisältämien tietojen ja tietojärjestelmien yhdenmukaisuusvaatimusten täytäntöönpano:

- Trafifin on osallistunut Lippu-projektiin ja sen toimeenpanoon projektin projektisuunnitelman mukaisesti asiantuntijan roolissa. (Lippu- ja maksurajapintojen sääntöjen luominen.)

Tavoite toteutui. Trafifin osallistui Lippuprojektiin ja toimeenpanoon projektisuunnitelman mukaisesti asiantuntijaroolissa.

Älykkään robotisaation ja automaation periaatepäätöksen toimeenpano sekä hallinnonalan yhteisen liikenteen automaation tiekartan toimeenpano:

- Liikennelabra on verkottanut aktiivisesti liikenteen automaatiota edistäviä toimijoita ja edesauttanut kokeilujen syntymistä.
- Trafifin on tarjonnut asiakastukea kokeilutoiminnan käynnistämiseksi.
- Ajoneuvojen turvavarustetietokannan toimivuus ja laajennettavuus on arvioitu vuoden 2017 selvityksen ja kokemusten perusteella.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan.

Liikennelabran toimijaverkosto laajeni, ja Liikennelabran uutiskirje ja verkkosivut edistivät kokeilujen syntymistä. Vuoden 2018 lopussa verkostossa oli noin 2 000 henkilöä (vuoteen 2017 verrattuna lisäystä 300 henkilöä) ja ydinryhmässä 42 verkosto-organisaatiota. Myös testiympäristöjen määrä kasvoi (uusina Aviapolis, RedStone Aero ja Smart Mobility Jätkäsaari), ja avoimia testiympäristöjä on nyt yhteensä 14. Tämän lisäksi verkostossa on 5G Test Networking -ympäristöt.

Liikennelabran koordinoimia uusina hankkeina alkoivat analytiikkapilvikokeilu, MyData-kokeilu ja CaaS sekä uusina yhteistyöhankkeina Alpio, Smart Mobility Jätkäsaari, MaaS Digiboks. Vuoden 2018 aikana muodostui kaksi uutta yhteistyöverkostoa/-ohjelmaa, Liikennealan kansallinen kasvuohjelma ja TrustNet-hanke. Lisäksi Liikennelabra jatkaa Innovaatioverkostossa, ITS Factory Management Boardissa, Advisory Boardissa ja Kokeilun Paikassa. Vaikuttavuuden näkökulmasta

Liikennelabra oli osaltaan mukana kahdessa valtioneuvoston periaatepäätöksessä, logistiikan ja satamien digitalisaation periaatepäätöksessä sekä Smart Countryside-periaatepäätöksessä.

Liikennelabra viesti aktiivisesti Twitterissä ja LinkedInissä ja lisäksi lähetettiin uutis- ja ajankohtaiskirjeitä ja tiedotteita. Liikennelabra järjesti vuonna 2018 yhteensä neljä ydinryhmän kokousta ja viisi muuta tilaisuutta sekä kaksi vierailua.

Myös kokeilutoimintaa koskeva tavoite toteutui. Trafi avusti kokeilutoimijoita erityisesti sääntely- ja lupakysymyksissä. Neuvontaa annettiin erityisesti letka-ajokokeiluihin liittyen.

Samoin ajoneuvojen turvavarustetietokantaa koskeva arviointi tehtiin, ja erilliselle tietokannalle ei katsottu olevan tarvetta. Turvavarustetietoja päivitetään tarvittaessa nykyisellä mallilla.

1.5.4. Luottamus digitaalisiin palveluihin

Uusien digitaalisen tiedon hyödyntämiseen perustuvien liikennepalvelujen tietoturvan ja tietosuojan sekä liikenneturvallisuuden varmistaminen:

- Trafi on käynnistänyt virastojen ja yritysten kanssa toimenpiteet automatisoituvan liikenteen luottamusverkoston kehittämiseksi.
- On tuotettu valmius NIS-direktivin kansalliseen toimeenpanoon valvontatoiminnan järjestämiseksi.
- Toiminnan tavoitteet on dokumentoitu ja koordinoitua on kehitetty palautteen perusteella.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Luottamusverkosto jatkoi kokoontumista ja se muodosti kanavan kokeilutoimijoille vaihtaa tietoa EU- ja muusta kansainvälisestä sääntelykehityksestä. Kyberpoikkeamailmoituksista luotiin raportointimalli yhteistyössä Viestintäviraston kanssa. Raportointivelvollisuudesta viestittiin toimijoille. Valvonnan toteutus ja valvontaprosessi kuvattiin yhteistyössä Viestintäviraston vetämän NIS-työryhmän kanssa. Verkoston toiminta jatkui. Loppuvuonna toteutetun kyselyn tulokset huomioidaan kehittämisessä.

Liikenteen ja viestinnän digitaalisten palveluiden esteettömyyden toimenpideohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen:

- Esteettömyystoimenpideohjelman 2017 mukaiset toimenpiteet on toteutettu.

Tavoite toteutui. Trafi toteutti esteettömyyden toimenpideohjelmaa niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissaan. Yrityksille esteettömyyttä avattiin hallinnonalan yhteisessä LIPPU-verkostossa ja Liikennelabran esteettömyyttä koskevilla sivuilla sekä yritysten jatkuvassa valvonnassa oli mukana matkustajanoikeuksien valvonta. Esteettömyys huomioitiin tilasto- ja tutkimustoiminnassa ja asiakastytyväisyyskyselyissä. Trafi osallistui hallinnonalan yhteisen yhdenvertaisuussuunnitelman laadintaan. Sisäisesti järjestettiin koko henkilöstölle suunnattua esteettömyyskoulutusta ja parannettiin muillakin sisäisillä työkaluilla esteettömyyskysymysten käsittelyä ja huomioimista. Saavutettavuus huomioitiin uuden Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivujen valmistelussa.

1.5.5. Liikenne- ja viestintäverkot

Järjestelmätason kehittäminen:

- Toimialan riskien arviointikyky, varautumissuunnittelu ja resilienssikyky ovat parantuneet.
- Valvonnassa ja häiriötilannetoiminnassa painopisteenä ovat kyberturvallisuus ja palvelupohjainen liikenne sekä ilmaston muutos ja sään ääri-ilmiöt.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Harjoituksia, työpajoja ja koulutuksia järjestettiin suunnitellun mukaisesti. Marraskuussa toteutettiin kysely toimijoille, ja kyselyn mukaan tavoitteen mukaiset asiat olivat parantuneet tuloksen ollessa 3,14 asteikolla 1-5. Painopisteet huomioitiin toiminnan harjoittajien lakisääteisen varautumisen valvonnassa. Rautatieliikenteen häiriöissä otettiin käyttöön jälkikäteisarviointimenettely, jonka analyysi toimitetaan liikenne- ja viestintäministeriöön.

Häiriötilannetiedon hyödyntäminen:

- Viraston operatiivinen toiminta vakavissa häiriötilanteissa on parantunut.

Tavoite toteutui. Volcex-harjoitus toteutettiin 25.11.2018. Merkittävistä rautatieliikenteen häiriöistä tehtiin vuoden aikana operatiiviset erillisselvitykset liikenne- ja viestintäministeriölle. Selvitysten pyyntöön ja analysointiin kehitettiin toimintamalli, jota sovelletaan myös muiden liikennemuotojen häiriöihin.

Uusien toimintatapojen käyttöönotto:

- Arviointitulosten perusteella tunnistetut kehitystoimenpiteet on toimeenpantu ja aluskatsastuksen suorittaminen omavalvonnan avulla on lainsäädäntötoimin mahdollistettu osalla kotimaan liikenteen toimijoita.
- Suomen ilmailun navigaatio- ja valvontalaittejärjestelmien (NAV-SUR) strategia on päivitetty vuosille 2012–2030.
- Etälennonjohtokonseptin toimintamalli mahdollistaa useamman kuin yhden lentoaseman liikenteen johtamisen etänä.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Aluskatsastuksiin liittyen omavalvonta-mallin mahdollistava alusturvallisuuslain muutos hyväksyttiin eduskunnassa, mutta lakimuutos tulee voimaan vasta joulukuussa 2019 kansainvälisen lainsäädännön asettamasta aikataulusta johtuen. Ilmailun NAV-SUR-strategian uusi versio valmistui, ja se esiteltiin Ilmatilan hallinnan neuvottelukunnassa (HLB) marraskuussa 2018. Strategia hyväksyttiin liikenne- ja viestintäministeriössä ja julkaistiin Trafifin verkkosivuilla 28.11.2018. ANS Finlandin etätornikonseptia käsiteltiin tammikuussa 2018 yhteisessä koordinaatiokokouksessa, johon osallistuivat Trafifin, ANS Finland Oy:n ja EASA:n edustajat. Maaliskuussa annettiin Suomen lausunto asiaa koskevaan EASA:n säädösluonnokseen (EASA NPA 2017-21/Technical and operational requirements for remote tower operations) käyttäen EASA:n elektronista lausuntotyökalua (Comment Response Tool/CRT).

Viestintäverkot mahdollistavat uudet liikenteen ja logistiikan palvelut:

- On edistetty aktiivisesti Viestintäviraston vetämää 5G-hanketta ja toteutettu hankesuunnitelmassa määritellyt toimenpiteet.

Tavoite toteutui. Trafi tuki aktiivisesti ja edisti Viestintäviraston vetämää 5G Momentum -hanketta osallistumalla ohjausryhmään, hankeryhmään ja hankevirastojen asiantuntijoille järjestettyihin työpajoihin. Yhteistyö oli tiivistä erityisesti dronejen, merenkulun sekä tieliikenteen kokeiluihin liittyen. Yhteistyö johti konkreettisiin kokeiluihin dronejen osalta ja vuonna 2019 käynnistyviin hankkeisiin merenkulun ja tieliikenteen osalta. Erityisesti dronejen osalta yhteistyötä tehtiin myös mm. mediaviestinnässä ja drone-verkostotapahtumassa.

Asiakastyytyväisyys, asiakkaat (asteikko 1–5, vähintään): 3,6

Tavoite toteutui, sillä toteuma oli 3,65.

Asiakastyytyväisyys, sidosryhmät (asteikko 1–5, vähintään): 3,6:

Tavoite toteutui. Toteuma oli 3,6, joka muodostui palveluiden laadun (3,53) ja asiakaspalvelun (3,67) tulosten keskiarvona.

Voimavarat ja uudistumiskyky

Toimintatavat

Johtajuusindeksi: tavoite oli 3,48. Tavoite ei toteutunut toteuman ollessa 3,46.

Innovointikyvykkyyksindeksi: tavoite oli 3,86. Tavoite saavutettiin, sillä toteuma oli 3,88.

Työyhteisöindeksi: tavoite oli 3,7. Toteuma oli 3,92, joten tavoite toteutui.

Viraston vaikuttaminen on suunnitelmallista ja osallistavaa:

- Strategisesti tärkeät vaikuttamishankkeet on määritelty ja otettu toimintamallin piiriin

Tavoite toteutui. Strategisesti tärkeät hankkeet tunnistettiin Trafin johtoryhmässä ja niiden edistämisestä ja seurannasta sovittiin.

Sääntelyä on sujuvoitettu ja hallinnollista taakkaa on kevennetty (erityisesti normien purku ja lupien perkaus):

- Liikennekaaren edellyttämät määräysmuutokset on tehty.
- Norminpurkusuunnitelmassa tunnistetut kehittämistoimenpiteet on toteutettu.

Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Liikennepalvelulain edellyttämät tarvittavat määräyshankkeet toteutettiin ja norminpurkusuunnitelman toimenpiteet toteutettiin ja raportoitiin liikenne- ja viestintäministeriölle.

SEURATTAVAT MITTARIT

Seuraavassa on esitetty Trafin tulossopimuksen mukaisten seurattavien mittarien tuloksia.

Voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön kokonaismäärä, htv: ennuste 535. Toteuma oli 532 henkilötyövuotta.

Luvut on laskettu vähentämällä eläkeiän ylittäneiden ja harjoittelijoiden osuus. Jos vähennyksiä ei tehdä, ovat vastaavat luvut: ennuste 561,5 ja toteutuma 555.

Ennuste 561,5 on vahvistettu vuoden 2019 talousarvion laadintaohjeessa (15.2.2018, LVM/260/01/2018), sen liitteessä 3.

Seuranta- ja raportointikohteet

Toimintajärjestelmään liittyvät sertifiointit toteutuvat suunnitellusti:

ennuste: Sertifiointien ylläpito ja auditoinnit toteutuvat suunnitellusti.

Ennuste toteutui, kun sertifiointien ylläpito ja auditoinnit toteutuivat suunnitellusti.

Viranomaistehtävät

Ajoneuvoverokertymä, miljoonaa euroa: ennuste 1 200 miljoonaa euroa

Ennusteesta jäätiin toteuman ollessa 1 185 miljoonaa.

Normien antaminen määräajassa: ennuste 100 %

Toteuma oli 100 %.

Lupien myöntäminen määräajassa: ennuste 90 %

Ennuste ylitettiin: käsiteltävien hakemusten määrä oli noin 39 000 kappaletta, ja niistä käsiteltiin määräajassa (10 arkipäivän sisällä) 94 %.

Katsastustoimintaan liittyvien valvontapäätösten antaminen määräajassa:
ennuste 90 %

Toteuma oli 25 %. Alkuvuodesta toiminta oli ennusteen mukaista, mutta loppuvuodesta siitä jäätettiin. Resurssihaasteiden ja priorisoinnin takia katsastuksen valvonnassa keskityttiin saamaan asioita vireille. Loppuvuodesta toimintaan keskitettiin enemmän resursseja. Tarkastelujakson aikana käsittelyaika vaihteli yhden ja 14 viikon välillä siten, että 92 %:ssa käsittelyaika oli enintään seitsemän viikkoa ja 8 %:ssa yli seitsemän viikkoa.

1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia seurataan työilmapiirikyselyillä. Trafin työilmapiirikyselyn tulos oli vmBaro-kyselyllä toteutettuna 3,7 (asteikko 1-5).

Viraston henkilötyövuosien kokonaistoteutuma oli 555 henkilötyövuotta, mutta kun kokonaistoteumasta vähennetään henkilökohtaisen eläkeiän saavuttaneet ja korkeakouluharjoittelijat, saadaan henkilötyövuosien määräksi 532 henkilötyövuotta.

Määräaikaisessa virkasuhteessa työskenteli 51 henkilöä. Määräaikaisten osuus oli 8,9 % koko henkilöstöstä. Henkilöstöstä 49,3 % oli naisia ja 50,7 % miehiä. Henkilöstön keski-ikä oli 46,1 vuotta. Yli 45-vuotiaiden osuus oli 52,6 %. Henkilöstön koulutustasoindeksi oli 5,7. Ylempi korkeakoulututkinto oli 43 %:lla henkilöstöstä.

Trafiin palkattiin vuoden 2018 aikana 38 uutta virkamiestä. Palkatuista vakinaiseen virkaan palkattiin 18 ja määräaikaiseen virkaan 20 henkilöä. Trafin palveluksesta poistui 21 virkamiestä, joista 19 oli vakituista ja 2 määräaikaista.

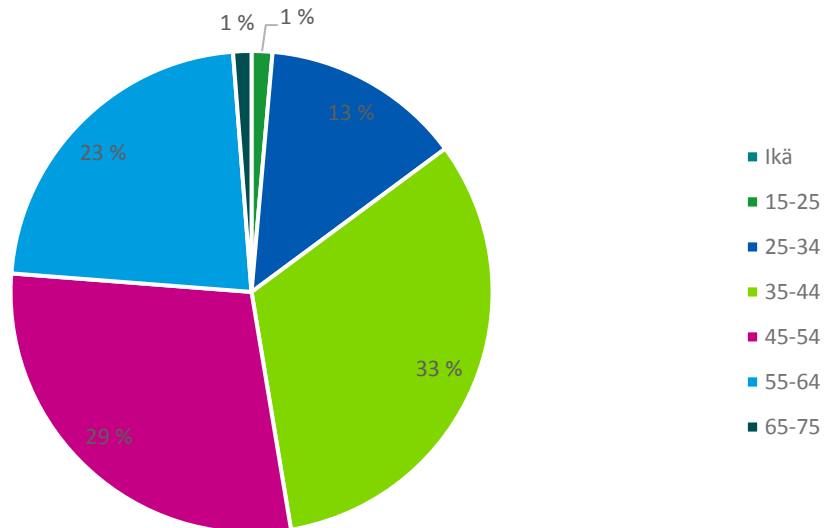
Vuonna 2018 sairauspoissaoloja kertyi 6,6 työpäivää henkilötyövuotta kohti. Virasto sopii työterveyshuollon toimintasuunnitelmasta vuosittain työterveyshuollosta vastaavan Suomen Terveystalo Oy:n kanssa. Työterveyshuolto kattaa ehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan sekä sairaanhoidon. Työterveyshuollon kulut olivat 350 213 euroa.

Henkilöstön virkistys- ja liikuntaharrastuksia tuettiin sähköisillä liikunta- ja kulttuuriseteleillä.

Trafin henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja:

• henkilöstömäärä	572
• henkilötyövuodet	555
• miehiä	50,7 %
• naisia	49,3 %
• keski-ikä (vuosia)	46,1
• yli 45-vuotiaiden osuus	52,6 %
• koulutustasoindeksi (1-8)	5,7
• sairauspoissaolopäivät (työpäivää/htv)	6,6
• työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet (hlö)	0
• toisen työnantajan palvelukseen siirtyneet (hlö)	10

Henkilöstön jakautuminen ikäluokittain 2018:

Työvoimakustannukset vuonna 2018 (luvut Tahti-järjestelmästä 30.1.2019):

• palkkasumma	36 473 848 euroa
• tehdyn työajan palkat	29 672 652 euroa
• edellisen osuus palkkasummasta	81,3 %
• välilliset työvoimakustannukset	12 874 497 euroa
• edellisen osuus työajan palkoista	43,4 %
• henkilötyövuoden hinta	76 673 euroa

Henkilöstöinvestoinnit vuonna 2018 (euroa/htv):

• koulutus ja osaamisen kehittäminen	2 344,70 euroa
• työtyytyväisyyden edistäminen	107,60 euroa
• työkunnan edistäminen	342,40 euroa
• työterveyshuolto	631,10 euroa
• yhteensä	3 425,80 euroa

1.7. Tilinpäätösanalyysi

1.7.1. Rahoituksen rakenne

Oheinen laskelma kuvaa Trafian rahoituksen rakennetta (rahoituslaskelman ja tuotto- ja kululaskelmien, mukaan lukien kustannusvastaavuus-laskelmien, väliset erot johtuvat tehtyjen investointien sekä poistojen ja pääoman korkojen välisestä erosta).

LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTO

<u>Rahan lähteet</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Maksullisen toiminnan tulot	86 303	88 878	95 574
Muut tulot	647	606	485
Valtion siirtomääräraha	47 043	46 784	47 703
Arviomääräraha	0	0	0
Edelliseltä vuodelta siirretty määräraha	37 197	30 082	14 085
<u>Rahan lähteet yhteensä</u>	<u>171 190</u>	<u>166 350</u>	<u>157 847</u>
<u>Rahan käyttö</u>			
Maksullisen toiminnan menot	91 926	81 857	83 847
Maksuttoman toiminnan menot	48 404	47 296	43 918
Määrärahan siirto seuraavalle vuodelle	30 860	37 197	30 082
<u>Rahan käyttö yhteensä</u>	<u>171 190</u>	<u>166 350</u>	<u>157 847</u>
<u>Kertynyt ylijäämä/alijäämä</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Viraston rahoitus koostuu lähes täysin maksullisen toiminnan tuotoista, kaksivuotisesta siirtomäärärahasta ja edelliseltä vuodelta siirretystä määrärahasta. Maksullisen toiminnan tuotot ovat rahoituksen lähteistä merkittävien, vuonna 2018 yhteensä 86 303 375 euroa. Vuoden 2018 tulot toteutuivat hieman budjetoitua suurempina ja menot budjetoitua suurempina (tätä on selostettu tarkemmin kappaleissa 1.4.3 ja 1.7.3). Muiden tulojen vaikutus rahoitukseen ei ole yleensä huomattava, vuonna 2018 muut tulot olivat 647 095 euroa. Vuoden 2017 siirtomäärärahaa oli käytettävissä 37 196 594 euron verran ja vuodelle 2019 siirrettiin käyttämättä jäänyttä määrärahaa yhteensä 30 860 116 euroa.

Maksullisen toiminnan osuus on Trafilla huomattava. Monin paikoin on haasteellista määrittää maksut tilivuoden menoja vastaaviksi. Tuloja budjetoitaessa suunnitteluprosessit käsittävät yksityiskohtaiset maksu- ja volyyymikohtaiset ennusteet. Viraston tavoitteena on pyrkiä löytämään suoritteille omakustannusarvo (kustannusvastaavuus 100 %), mutta tällöin tulisi myös volyymit pystyä ennustamaan riittävän tarkkaan. Monilta osin kysynnän ennustaminen on parhaimmillaankin arvio. Maksutasoa pyritäänkin seuraamaan usean vuoden aikajänteellä, jolloin maksutaso olisi riittävän vakaa ja keskimäärin tasapainossa.

Viraston rahoituksen rakenne on haastava, mikä edellyttää ennen toimintavuoden alkua tarkkaa budjetointia sekä tilivuoden aikana ennusteiden laatimista.

1.7.2. Talousarvion toteutuminen

Trafian toimintamenomomentille 31.20.01 myönnettiin kaksivuotista siirtomäärärahaa yhteensä 47 043 008 euroa. Määrärahan mitoituksessa otettiin huomioon momentille 11.19.05 budjetoitu lentoliikenteen valvontamaksun tuottoa vastaava osuus 12 500 000 euroa, katsastustoiminnan valvontamaksun tuottoa vastaava osuus 7 260 000 euroa ja kaupunkiraideliikenteen valvontamaksun tuottoa vastaava osuus 40 000 euroa. Lisäksi Trafi käytti vuonna 2018 sille myönnettyä sekä vuodelta 2017 siirtynyttä tieliikenteen yleiseen turvallisuustoimintaan sekä kehittämishankkeisiin osoitettua kaksivuotista siirtomäärärahaa 8 980 643 euroa. Vuoden 2018 rahasta

kehittämishankkeisiin, kokeiluihin ja turvallisuustutkimukseen osoitettu määrärahaa siirrettiin seuraavalle vuodelle 319 360 euroa.

Trafille vuodelle 2017 myönnettyä sen toimintamenomomentin ulkopuolista rahoitusta Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenoja (momentti 23.01.03) siirtyi viime vuodelta 50 851 euroa ja ne käytettiin kokonaan. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteisyöhön (momentti 24.90.68) myönnettiin 165 000 euroa. Vuodelta 2017 siirtyi kyseessä olevaa määrärahaa kertomusvuodelle 51 069 euroa. Näistä käytettiin 106 694 euroa ja käyttämätön 109 374 euroa siirrettiin vuodelle 2019. Vuoden 2018 aikana Trafi käytti momentin 31.01.21 tuottavuusmäärärahaa 555 000 euroa. Käyttökohteita olivat vuoden 2019 alussa aloittaneen Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivut sekä uuden viraston esimiesten Muutospeli-koulutusohjelma. Lisäksi vuodelta 2017 siirtyi siirtomäärärahaa yhteensä 37 196 594 euron verran, joka käytettiin kokonaan vuonna 2018. Tämän jälkeen siirtomäärärahaa vuodelta 2018 siirtyi seuraavalle vuodelle 30 860 116 euroa. Toimintamenomomentti 31.20.01 päättyi vuonna 2018 menopuolelle 53 379 487 euron verran.

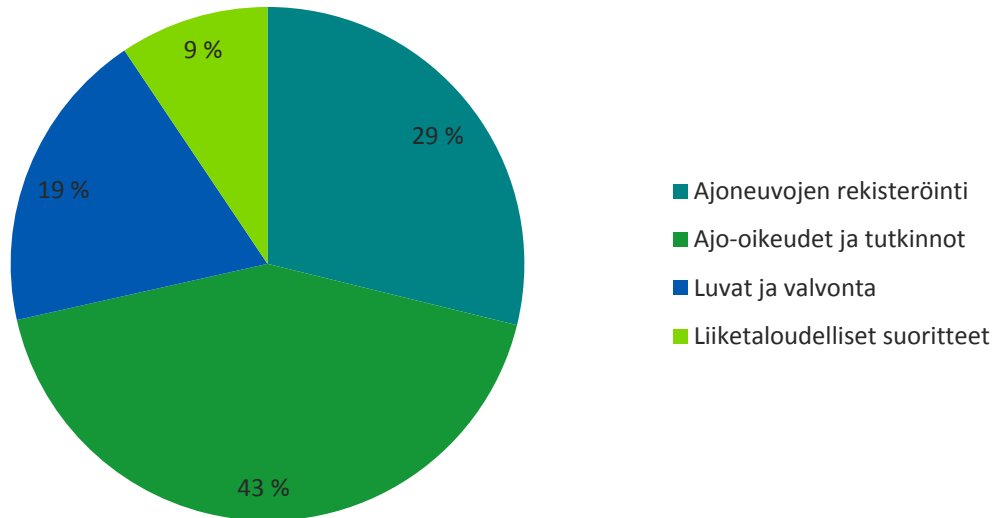
Täysin budjettirahoitteisia toimintoja olivat ajoneuvoverotustehtävät sekä liikenneoikeus. Ajoneuvoverotustehtävien kustannukset olivat 11 927 356 euroa (budjetti 12 459 130 euroa) ja liikenneoikeuden 4 658 328 euroa (budjetti 6 167 305 euroa). Liikenneoikeuden toteuma sisältää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja. Liikennevälineet-toimialalla sekä liikenteen toimijat -toimialalla osa toiminnoista rahoitettiin budjettirahoituksella. Liikennevälineet-toimialan budjettirahoituksen koko oli 17 918 451 euroa (budjetti 16 273 224 euroa), kun ei ole otettu huomioon jo edellä mainittuja ajoneuvoverotustehtäviä. Liikenteen toimijat -toimialalla budjettirahoituksen osuus oli 12 991 387 euroa (budjetti 12 114 716 euroa). Liikennejärjestelmä ja kehittäminen -toimialan tieto- ja tilastopalvelut -yksikön budjettirahoituksen osuus oli 388 375 euroa (budjetti 354 399 euroa). Rautatiealan sääntelyelin -toimintayksikön budjettirahoituksen osuus oli 510 296 euroa (budjetti 575 595 euroa). Tuki- ja hallinnolliset toiminnot vyöryttivät kustannuksensa substanssitoimintaa tekeville toimintayksiköille. Tuki- ja hallinnollisten toimintojen kustannukset olivat budjettirahoitteisia siltä osin, kun ne tukevat budjettirahoitteisia tehtäviä. Näiden kustannukset sisältyvät edellä mainittujen toimintojen budjettirahoitteisiin summiin.

Merkittävimmät tietojärjestelmäprojektit tietotekniikan asiantuntijapalveluiden ostojen osalta vuonna 2018 olivat ajoneuvojärjestelmien sovellusarkkitehtuurin kehittämisprojekti (ARKKU), Tietopalvelutehdas, Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivusto-projekti, Autoilija-applikaatio-projekti sekä kuljettajajärjestelmien sovellusarkkitehtuurin kehittämisprojekti (KURKKU). ARKKU-projektin kustannukset olivat 2 368 830 euroa. Tietopalvelutehdas-projektin kustannukset olivat 759 384 euroa. Liikenne ja viestintäviraston verkkosivuston rakentamiseksi saatiin hallinnonalan tuottavuusmäärärahaa 343 324 euroa, kun koko projektin kustannukset olivat 623 813 euroa. Autoilija-applikaatio-projektin kustannukset olivat 584 295 euroa sekä KURKKU-projektin 500 099 euroa.

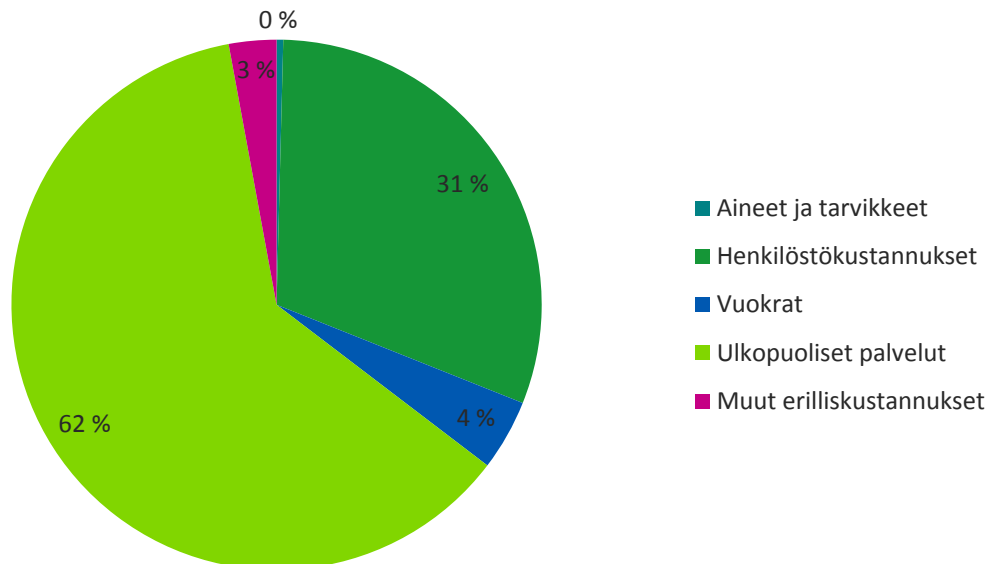
Ajoneuvoverotuottoja kertyi vuonna 2018 yhteensä 1 185 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 1 161 miljoonaa euroa). Autoveron tuotto oli 3 348 876 euroa (2017: 3 981 640 euroa). Lentoliikenteen valvontamaksun tuotto oli 13 291 250 euroa (2017: 12 145 733 euroa) ja katsastustoiminnan valvontamaksun tuotto oli 7 901 995 euroa (2017: 7 935 048 euroa). Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksun tuotto oli 40 000 euroa (2017: 40 000 euroa). Liikenneturvallisuusmaksun tuotto oli 7 088 229 euroa (2017: 7 709 721 euroa). Kirjanpitoon verot kirjataan maksuperusteisesti. Verotuotot ovat rahoituksellisesti verohallinnon tuottoja, mutta ne näkyvät Trafian tuotto- ja kululaskelmassa Verot ja veronluonteiset maksut -kohdassa.

1.7.3. Tuotto- ja kululaskelma

Trafan toiminnan tuotot olivat 86 950 470 euroa ja toiminnan kulut 140 876 151 euroa. Viraston maksullisen toiminnan tuotot toteutuivat noin 1,7 miljoonaa euroa budjetoitua korkeampina ja ne jakautuivat suoriteryhmittäin seuraavasti (ks. luku 1.4.3):

Muita toiminnan tuottoja kertyi toimintavuonna 647 095 euroa. Tästä 366 910 euroa oli yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja ja 165 751 euroa yhteistoiminnan kustannusten korvauksia.

Aineita ja tarvikkeita hankittiin 568 701 eurolla, mikä ylittää sekä budjetoidun (370 742 euroa) että edellisen vuoden toteutuman (384 924 euroa). Tiliryhmä pitää sisällään monia erityyppisiä tarvikkehankintoja, kuten toimistotarvikkeita, kirjoja, lehtiä, muita painotuotteita, poltto- ja voiteluaineita sekä puhdistusaineita ja –tarvikkeita. Vuotuisia eroja kulutuksessa voi tulla herkästi eikä kulutus aina tapahdu

samana vuonna kuin hankinta. Siksi tiliryhmän budjetointi vuosikohtaisesti on hankalaa.

Henkilöstömenoja toteutui 42 473 886 euroa, mikä ylittää budjetoidun 1 467 364 eurolla. Ylitys johtuu siitä, että vuoden 2018 tulospalkkiot maksettiin 31.12.2018. Tulospalkkion määrä oli 1 231 841 euroa. Tähän lisätään vielä lakisääteiset sivukulut. Koska vuoden 2017 tulospalkkiot maksettiin maaliskussa 2018, tulospalkkiot ovat näin vuoden 2018 tilinpäätöksessä kahdelta vuodelta (2017 ja 2018). Menettelystä sovittiin virastojen kesken (Trafi, Viestintävirasto, Liikennevirasto), jolloin vanhat tulospalkkiot maksetaan pois ja uudet virastot aloittavat uusilla tulospalkkiokäytännöillä. Tulospalkkioita lukuun ottamatta henkilöstömenot toteutuivat suunnilleen budjetoidusti.

Vuokramenoja toteutui 5 987 165 euroa, mikä ylitti budjetoidun 777 837 eurolla. Toimitilossa tapahtui vuonna 2018 merkittäviä muutoksia. Vallilan (Kumpulantie 9-11) monitilapilotin toteutuneet muutostyökustannukset sekä rahoitus- ja rakennuttamiskulut maksettiin kertasuorituksena toteutuneiden kustannusten mukaisina. Lisäksi ELY-keskuksista siirtyi 1.7.2018 Trafiin kaikkiaan 24 henkilöä useilla eri paikkakunnilla, joissa henkilöt muuttivat uusiin toimitiloihin. Näistä aiheutui huomattavia lisämenoja, joita ei ollut budjetoitu.

Palvelujen ostot olivat 85 592 040 euroa, mikä ylitti budjetoidun 6 757 880 eurolla. Palvelujen ostot muodostuvat selkeästi suurimman osuuden viraston toiminnan menoista. Tiliryhmä on laaja ja poikkeamat koostuvat useiden tilien toteutumista.

Seuraavassa on esitetty merkittävimpiä eroja tileittäin:

Painatuspalvelut toteutui selkeästi budjetoitua pienempänä (toteuma 6 208 175 euroa, budjetti 7 299 353 euroa). Olennaisiin syy oli ylibudjetointi monissa tulosityksiköissä (esiintyi varautumista kuluihin, jotka eivät toteutuneet). Lisäksi vaikutti uuden viraston aloittaminen 1.1.2019, mikä paikoitellen viivästytti painatuspalvelujen toteuttamista. Osaltaan vaikuttivat myös ajoneuvorekisteröinnin ja ajokorttien uudistukset, jotka vähensivät painotuotteiden menekkiä.

ICT-palvelujen ostot valtion virastoilta ja laitoksilta ylittivät budjettinsa (toteuma 16 919 054 euroa, budjetti 14 667 000 euroa, ylitys 15 %). Kyse on lähes täysin ICT-käyttöpalveluiden kuluista, joita koskevat laskut tulevat Valtorin kautta. Ylitys johtui siitä, että vuonna 2018 osa Trafin ICT-kehitystehtävistä vaati ennakoitua isompia infrastruktuurimuutoksia (mm. ELY-keskuksilta siirtyneet liikennelupatehtävät). Lisäksi uuden viraston aloitukseen valmistautuminen aiheutti odottamattomia infrastruktuurikuluja. Toinen merkittävä syy oli laajojen sähköpostihäiriöiden korjaustoimenpiteistä aiheutuneet kulut. Myös tälle tilille kirjattavien työvälinehankintojen osalta budjetoitu ylitettiin mm. uusittujen tilojen ja uusiin toimintatapoihin liittyvien hankintojen vuoksi.

Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut toteutuivat budjetoitua suurempina (toteuma 6 088 545 euroa, budjetti 5 420 860 euroa) johtuen useista eri syistä.

Tietotekniikan asiantuntijapalvelut toteutuivat huomattavasti budjetoitua suurempina (toteuma 15 052 804 euroa, budjetti 11 285 596 euroa). Vuoden 2018 lopussa oli käynnissä yhteensä 64 hanketta ja projektia. Vuoden 2018 aikana Trafin johtoryhmä hyväksyi kokouksessaan useita ylityslupia strategisiksi havaituille projekteille. Monilta osin kyse oli lainsäädännön edellyttämistä tehtävistä ja myös ICT-järjestelmien välttämättömistä kehitystehtävistä. Projektien edistämisen vuoksi tietohallintoon tehtiin vuoden aikana myös lisärekrytointeja, jotta projektien edistyminen voitiin varmistaa.

Muut ulkopuoliset palvelut -tilin budjetti ylittyi (toteuma 34 705 675 euroa, budjetti 33 350 651 euroa). Tili pitää sisällään palvelukorvaukset, jotka ovat volyymiriippuvaisia (ajoneuvojen rekisteröinti, kuljettajatutkinnot). Tuotot ylittivät vuonna 2018 budjetin, jolloin myös palvelukorvausten määrä kasvoi.

Matkustusmenot ylittivät budjetin (toteuma 2 346 353 euroa, budjetti 2 000 000 euroa). Ylitys johtuu lisääntyneistä kansainvälisistä tehtävistä, joiden hoitaminen edellyttää matkustamista (EU, muut kansainväliset velvoitteet).

1.7.4. Tase

Taseen loppusumma 31.12.2018 oli 13 408 671 euroa, josta vastaavissa oli käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten menojen osuus 5 899 880 euroa. Tuotto- ja kululaskelman kuluryhmässä valmistus omaan käyttöön 955 003 euroa väliaktivoitiin keskeneräisten Ajokortti itsepalveluna -, Tutkintopainotteinen ajo-oikeus -, Kuljettajajärjestelmien sovellusarkkitehtuurin kehittäminen (KURKKU) -, RISTO-työkalu-, Ajoneuvokatsastuksen kehittäminen - ja Liikenneluvat-projektien osalta.

Poistojen määrä, 3 095 380 euroa, laski edellisvuoteen nähden.

Aineellisten hyödykkeiden arvo pieneni poistojen myötä, koska uudet kalusteet hankitaan leasing-sopimuksilla. Suurin poistoerä oli auditorioremontin poistot kalusteryhmästä. Muut aineelliset hyödykkeet 23 424 euroa olivat taide-esineitä.

Myyntisaamiset 31.12.2018 olivat 5 604 238 euroa. Suurimmat yksittäiset myyntisaamiset olivat Ajovarma Oy:ltä 676 524 euroa, Air Navigation Services Finland Oy:ltä 459 947 euroa sekä VR-Yhtymä Oy:ltä 161 297 euroa.

Ostovelat 31.12.2018 olivat 27 459 euroa.

Siirtovelat 9 178 339,71 euroa koostuvat suurimmaksi osaksi lomapalkkavelasta, joka oli 6 629 303,05 euroa.

1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Trafin johto on vastannut viraston sisäisestä valvonnasta ja siihen sisältyvästä riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä. Riskienhallintajärjestelmä on osa viraston vuotuista strategista suunnittelua, tulossuunnittelua, tavoitteiden asettamista ja toimeenpanoa.

Valtiovarainministeriö on antanut suosituksen arviointikehikosta, joka perustuu sisäisen valvonnan kansainväliseen COSO 2013 -malliin. Kehikkoa on muokattu siten, että se ottaa huomioon valtionhallinnon ohjaus- ja johtamisjärjestelmän.

Sisäisen valvonnan kuvaus on jaettu viiteen osa-alueeseen:

1. Ohjausympäristö
2. Riskien arviointi
3. Valvontatoimenpiteet
4. Tieto ja viestintä
5. Seurantatoimenpiteet

Osa-alueet on tämän lisäksi vielä jaettu periaatteisiin.

Toimivan riskienhallinnan varmistamiseksi viraston johto on vahvistanut 21.5.2018 riskikartoitusdokumentit (riskialueitten kartoitus ja riskeihin vastaaminen) sekä 17.12.2018 suosituksen mukaisen sisäisen valvonnan arviointikehikon.

Viitekehyksen mukaisesti riskityöpajassa määriteltiin riskialueet ja niiden sijoittuminen riskikarttaan (vaikutus – toteutumisen todennäköisyys). Riskialueet määriteltiin erikseen kahdesta toiminnallisesta näkökulmasta:

- Prosessien riskit
- Toimintojen riskit

Kummastakin näkökulmasta määriteltiin riskialueita, jotka arvioitiin ja niille määriteltiin samassa yhteydessä vastuuhenkilöt ja riskien hallintakeinoja.

Tehdyn arvioinnin perusteella Trafín sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet.

1.9. Arviointien tulokset

Trafille vuonna 2015 myönnettyjen koko viraston toimintaa koskevien ISO 9001 laatu-, ISO 14001 ympäristö- ja ISO 27001 tietoturvasertifikaattien voimassaolo päättyi keväällä 2017 ja Inspecta Sertifiointi Oy suoritti maaliskuussa 2017 sertifiointiauditoinnin kaikkien kolmen standardin suhteen. Tämän sertifiointijakson ensimmäinen seuranta-auditointi suoritettiin keväällä 2018 ilman poikkeamia.

Ilmailutoimintojen osalta Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA) suoritti kolme standardointitarkastusta Trafiin. Lisäksi Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO suoritti ilmailun turvallisuusohjelman toimivuutta koskevan auditoinnin.

Merenkulun osalta Euroopan meriturvallisuusvirasto EMSA auditoi merenkulun rikkipäästöihin liittyvien viranomaistehtävien järjestämistä ja toteuttamista.

Osana viraston ympäristökuormituksen hallintaa virasto on toteuttanut WWF:n Green Office konseptia, tämän osalta määräaikaistarkastukset saatiin hyväksytysti suoritettua. Muita virastoon ja sen toimintaan kohdistuneita tarkastuksia olivat Eduskunnan oikeusasiamiehen tarkastus sekä viraston Helsingin toimipisteeseen kohdistunut työsuojelutarkastus.

Kaikki arviointien löydökset on joko ajallaan korjattu tai korjaustoimet etenevät suunnitellussa aikataulussa.

1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1. *Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot*

Kertomusvuonna ei ilmennyt väärinkäytöksiä.

1.10.2. *Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot*

Kertomusvuodelta ei ole raportoitavaa.

2. Talousarvion toteumalaskelma

Liikenteen turvallisuusviraston talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	1 194 798 515,06	1 216 662 260	1 217 473 733,45	811 473,73	100 %
11.04.01. Arvonlisävero	222 905,87	236 819	236 819,46	0,00	100 %
11.10.03. Autovero	3 981 640,40	3 348 876	3 348 876,05	0,00	100 %
11.10.07. Ajoneuvovero	1 161 330 519,22	1 184 622 956	1 184 622 955,50	0,00	100 %
11.19.05. Eräät liikenteen maksut	27 830 502,01	27 510 000	28 321 473,73	811 473,73	103 %
11.19.05.1. Lentoliikenteen valvontamaksu	12 145 733,20	12 500 000	13 291 249,60	791 249,60	106 %
11.19.05.2. Katsastustoiminnan valvontamaksu	7 935 048,00	7 260 000	7 901 995,20	641 995,20	109 %
11.19.05.3. Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksu	40 000,00	40 000	40 000,00	0,00	100 %
11.19.05.4. Tieliikenteen liikenneturvalisuusmaksu	7 709 720,81	7 710 000	7 088 228,93	-621 771,07	92 %
11.19.09. Muut verotulot	1 432 947,56	943 609	943 608,71	0,00	100 %
12. Sekalaiset tulot	4 510 767,93	4 482 699	4 482 699,35	0,00	100 %
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	4 489 157,18	4 482 699	4 482 699,35	0,00	100 %
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	11 610,75	0	0,00	0,00	0 %
12.39.10. Muut sekalaiset tuotot	10 000,00	0	0,00	0,00	0 %
Tuloarviotilit yhteensä	1 199 309 282,99	1 221 144 959	1 221 956 432,80	811 473,73	100 %

TRAFICOM/82789/02.00.02/2019

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	50 850,84	50 850,84	50 850,84	0,00
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	50 850,84	50 850,84	50 850,84	0,00
23.01.03.01 Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	50 850,84	50 850,84	50 850,84	0,00
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	0,00	165 000	55 625,52	109 374,48	165 000,00	0,00	51 068,83	216 068,83	106 694,35	109 374,48
24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3v)	0,00	165 000	55 625,52	109 374,48	165 000,00	0,00	51 068,83	216 068,83	106 694,35	109 374,48
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	71 088 017,58	87 210 766	49 713 516,09	37 497 249,61	87 210 765,70	0,00	37 951 597,48	108 135 419,48	70 638 169,87	37 497 249,61
31.01.21. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S2V)	55 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	555 000,00	555 000,00	555 000,00	0,00
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	15 149 017,58	17 026 944	17 026 943,70		17 026 943,70	0,00				
31.10.01. Liikenneviraston toimintamenot (nettob) (S2v)		40 814	40 814,00	0,00	40 814,00	0,00	0,00	40 814,00	40 814,00	0,00
31.20.01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (nettob) (S2V)	46 784 000,00	47 043 008	16 182 892,15	30 860 115,85	47 043 008,00	0,00	37 196 594,48	84 239 602,48	53 379 486,63	30 860 115,85
31.20.40. Ajoneuvojen romutuspalkkio (s2v)		8 000 000	7 129 225,80	870 774,20	8 000 000,00			8 000 000,00	7 129 225,80	870 774,20
31.20.41. Tieliikenteen turvallisuus-toiminnan edistäminen (S2v)	9 100 000,00	9 100 000	8 780 640,44	319 359,56	9 100 000,00	0,00	200 003,00	9 300 003,00	8 980 643,44	319 359,56
31.20.42. Sähkökäyttöisten henkilöautojen sekä henkilöautojen kkasu- ja etanolikonversioiden hankinta- ja konversiotuki (S3v)		6 000 000	553 000,00	5 447 000,00	6 000 000,00	0,00	0,00	6 000 000,00	553 000	5 447 000,00
Määrärahatilit yhteensä	71 088 017,58	87 375 766	49 769 141,61	37 606 624,09	87 375 765,70	0,00	38 053 517,15	108 402 339,15	70 795 715,06	37 606 624,09

3. Tuotto- ja kululaskelma

LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2018-31.12.2018		1.1.2017- 31.12.2017	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	86 303 375,18		88 877 935,78	
Muut toiminnan tuotot	<u>647 095,27</u>	86 950 470,45	<u>606 175,31</u>	89 484 111,09
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	568 701,44		384 923,71	
Henkilöstökulut	42 473 885,61		39 933 694,19	
Vuokrat	5 987 165,33		5 195 897,84	
Palvelujen ostot	85 592 039,84		77 157 912,32	
Muut kulut	4 020 293,21		3 310 650,29	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-955 003,47		-134 110,72	
Poistot	3 095 380,11		4 712 511,38	
Sisäiset kulut	<u>93 689,37</u>	<u>-140 876 151,44</u>	<u>57 178,08</u>	<u>-130 618 657,09</u>
JÄÄMÄ I		-53 925 680,99		-41 134 546,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	33 194,14		32 697,38	
Rahoituskulut	<u>-3 081,61</u>	30 112,53	<u>-1 647,66</u>	31 049,72
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	36 462,13		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	36 462,13	<u>-1 903,28</u>	-1 903,28
JÄÄMÄ II		-53 859 106,33		-41 105 399,56
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	167 583,71		0,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	7 392 225,80		-10 000,00	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille	8 813 059,73		8 899 997,00	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	359 000,00		0,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>2 630 969,66</u>	-19 362 838,90	<u>3 849 650,23</u>	-12 739 647,23
JÄÄMÄ III		-73 221 945,23		-53 845 046,79
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	1 217 236 913,99		1 194 575 609,19	
Muut pakolliset maksut	4 482 084,23		4 489 157,18	
Perityt arvonlisäverot	236 819,46		222 905,87	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-17 047 594,22</u>	<u>1 204 908 223,46</u>	<u>-15 149 017,58</u>	<u>1 184 138 654,66</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>1 131 686 278,23</u>		<u>1 130 293 607,87</u>

4. Tase

LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTON TASE

	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	0,00		15 430,08	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 340 613,62		7 227 007,78	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>508 775,75</u>	5 849 389,37	<u>702 406,30</u>	7 944 844,16
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	27 066,66		38 296,80	
Kalusteet	0,00		12 673,84	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>23 423,69</u>	50 490,35	<u>44 441,56</u>	95 412,20
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		5 899 879,72		8 040 256,36
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	5 604 237,67		5 914 434,43	
Siirtosaamiset	1 864 671,84		2 063 804,12	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 669,31</u>	7 470 578,82	<u>3 061,08</u>	7 981 299,63
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	<u>38 212,75</u>	<u>38 212,75</u>	<u>71 704,21</u>	<u>71 704,21</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		7 508 791,57		8 053 003,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>13 408 671,29</u>		<u>16 093 260,20</u>

	31.12.2018		31.12.2017	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-1 026 353,83		-1 026 353,83	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-1 058 785,29		6 566 094,50	
Pääoman siirrot	-1 125 716 332,57		-1 137 918 487,66	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>1 131 686 278,23</u>	3 884 806,54	<u>1 130 293 607,87</u>	-2 085 139,12
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	31 356,27		161 121,97	
Ostovelat	27 459,17		9 431 640,30	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	0,00		791 697,15	
Edelleen tilittävät erät	9 212,76		731 066,19	
Siirtovelat	9 178 339,71		6 742 167,94	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>277 496,84</u>	9 523 864,75	<u>320 705,77</u>	18 178 399,32
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		9 523 864,75		18 178 399,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>13 408 671,29</u>		<u>16 093 260,20</u>

5. Liitetiedot

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus (TaA 66 h §:n 1 kohta)

Budjetointi

Liikenteen turvallisuusviraston toiminnan ja talouden suunnittelu perustuu Liikenne- ja viestintäministeriön ohjaukseen sekä Liikenteen turvallisuusviraston pitkän tähtäimen tavoitteisiin, strategiaihin ja toiminnan linjauksiin.

Vuoden 2018 verot ja veronluonteiset tulot kirjattiin Valtion talousarvioesityksen mukaisesti osastolle yksitoista: autoverot 11.10.03, ajoneuvoverot 11.10.07, muut verotulot 11.19.09. Verotukseen liittyvät korkotulot kirjattiin osastolle kaksitoista, 12.39.02.

Eräät liikenteen maksut jaettiin neljäksi luokaksi momentille 11.19.05: Lentoliikenteen valvontamaksu 11.19.05.1, Katsastustoiminnan valvontamaksu 11.19.05.2, Kaupunkiraideliikenteen valvontamaksu 11.19.05.3 ja Tieliikenteen liikenneturvallisuusmaksu 11.19.05.4.

Liikenteen turvallisuusvirastolle osoitettiin käyttöön momentilta 31.10.01, Liikenneviraston toimintamenot, 40 814,00 euroa.

Toimintamenomomentille 31.20.01 Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot.

Liikenteen turvallisuusvirastolle myönnettiin 8 000 000,00 €määräraha ajoneuvojen romutuspalkkioita varten momentille 31.20.40.

Liikenteen turvallisuusvirastolle myönnettiin 6 000 000,00 euron määräraha Sähkökäyttöisten henkilöautojen sekä henkilöautojen kaasu- ja etanolikonversioiden hankinta- ja konversiotukea varten momentille 31.20.42.

Toimintamenomomentille 31.20.41 kirjattiin tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämistä koskevat valtionavustukset.

Liikenteen turvallisuusvirastolle myönnettiin 50 850,84 €määräraha Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenoja varten momentille 4.17.23.01.03.01

Liikenteen turvallisuusvirastolle myönnettiin 555 000,00 €Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmäärärahaa momentille 4.17.31.01.21.

Liikenteen turvallisuusvirastolle myönnettiin 165 000,00 €määräraha Itämeren, Barentsin ja Arktisen alueen yhteistyölle momentille 24.90.68, joka on käytettävissä 31.5.2019 asti.

Liikenteen turvallisuusvirastolle myönnettiin 51 068,84 €määräraha Itämeren, Barentsin ja Arktisen alueen yhteistyölle momentille 4.16.24.90.68, joka on käytettävissä 28.2.2018 asti.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Arvostus- ja jaksotusperiaatteisiin ei tehty muutoksia vuonna 2018.

Aiempiin vuosiin kohdistuvat tulot ja menot

Aiempiin vuosiin kohdistuviin tuloihin ja menoihin ei ilmoitettavaa vuonna 2018.

Vertailtavuus edellisvuoteen

Siirtomääräraha 31.12.2017

37 196 594,48 euroa

Siirtomääräraha 31.12.2018

30 860 115,85 euroa

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettotutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
31.10.01.			40 814,00		40 814,00				40 814,00		
Liikenneviraston toimintamenot			0,00		0,00				0,00		
(siirtomääräraha 2v.)		40 814	40 814,00	0,00	40 814,00	0,00		40 814,00	40 814,00	0,00	
31.20.01.			103 202 403,58		134 062 519,43				140 398 998,06		
Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2v.)			87 019 511,43		87 019 511,43				87 019 511,43		
		46 784 000,00	47 043 008	16 182 892,15	30 860 115,85	47 043 008,00	0,00	37 196 594,48	84 239 602,48	53 379 486,63	30 860 115,85

Liikenteen turvallisuusvirasto tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteessä 3

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 4.

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2018	2017
Henkilöstökulut	36 346 084,62	34 260 305,68
Palkat ja palkkiot	32 941 131,13	31 987 230,33
Tulosperusteiset erät	3 143 811,40	2 193 319,72
Lomapalkkavelan muutos	261 142,09	79 755,63
Henkilösivukulut	6 127 800,99	5 673 388,51
Eläkekulut	5 696 839,92	5 305 673,98
Muut henkilösivukulut	430 961,07	367 714,53
Yhteensä	42 473 885,61	39 933 694,19
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 456 276,70	1 432 764,67
- tulosperusteiset erät	123 249,78	85 265,45
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	105 065,00	126 836,29
Johto	20 240,00	33 508,00
Muu henkilöstö	84 825,00	93 328,29

Liikenteen turvallisuusviraston Liite 6: Poistosuunnitelmat ja niiden muutokset

(TaA 66 h §:n 6 kohta)

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein käyttömaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet eivät ole muuttuneet varainhoitovuoden aikana.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto-%	Jäännös- arvo-%
112 Aineettomat oikeudet				
1120010 Ostetut atk-ohjelmistot 5v	tasapoisto	5	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140010 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	tasapoisto	5	20	0
125-126 Koneet ja laitteet				
1260010 Muut tutkimuslaitteet 5v	tasapoisto	5	20	0
1269010 Muut koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet				
1270010 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5 v	tasapoisto	5	20	0

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikut. menot	119 Keskenkäydyt hankinnat	
Hankintameno 1.1.2018	168 952,00	23 059 718,83	702 406,30	23 931 077,13
Lisäykset	0,00	2 213 752,66	955 003,47	3 168 756,13
Vähennykset	0,00	1 065 118,64	1 148 634,02	2 213 752,66
Hankintameno 31.12.2018	168 952,00	24 208 352,85	508 775,75	24 886 080,60
Kertyneet poistot 1.1.2018	153 521,92	15 832 711,05	0,00	15 986 232,97
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	15 430,08	3 035 028,18	0,00	3 050 458,26
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018	168 952,00	18 867 739,23	0,00	19 036 691,23
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0,00	5 340 613,62	508 775,75	5 849 389,37

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineell. hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2018	57 350,00	54 450,00	44 441,56	156 241,56
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	54 450,00	21 017,87	75 467,87
Hankintameno 31.12.2018	57 350,00	0,00	23 423,69	80 773,69
Kertyneet poistot 1.1.2018	19 053,20	41 776,16	0,00	60 829,36
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	54 450,00	21 017,87	75 467,87
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	11 230,14	10 863,29	0,00	22 093,43
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	1 810,55	21 017,87	22 828,42
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018	30 283,34	0,00	0,00	30 283,34
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	27 066,66	0,00	23 423,69	50 490,35

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2018	2017	Muutos 2018-2017
Korot euromääräisistä saamisista	-33 194,14	-32 697,38	-496,76
Rahoitustuotot yhteensä	-33 194,14	-32 697,38	-496,76
Rahoituskulut			
	2018	2017	2018-2017
Korot euromääräisistä veloista	3 081,61	1 647,66	1 433,95
Rahoituskulut yhteensä	3 081,61	1 647,66	1 433,95
Netto	-30 112,53	-31 049,72	937,19

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteessä 9.

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset**Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit**

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole käyttö- eikä rahoitusomaisuusarvopapereita.

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole muita oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut
(TaA 66 h §:n 12 kohta)

Myönnetyt takaukset ja takuut

Liikenteen turvallisuusvirasto ei ole myöntänyt takauksia eikä takuita

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole myönnettyjä takauksia eikä takuita

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määrärahatarve myöhemmin tarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	45 548 244,79	33 445 957,60	2 116 355,92	0,00	0,00	35 562 313,52
Yhteensä	45 548 244,79	33 445 957,60	2 116 355,92	0,00	0,00	35 562 313,52

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määrärahatarve myöhemmin myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

**Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat täydentävät tiedot
(TaA 66 h §:n 16 kohta)**

Liikenteen turvallisuusvirasto kirjasi vuoden 2018 alusta Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin palvelusopimuksen mukaiset ostolaskut liikekirjanpidon tilille 43250000 ICT-palvelujen ostot valtion virastoilta ja laitoksilta.

Liikenteen turvallisuusvirasto kirjasi vuoden 2018 alusta momentin 31.20.41 Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistäminen siirtotalouden menot käyttötalouden tileille: 82000000 Käyttötalouden kulut paikallishallinnolle, 82500000 Käyttötalouden kulut voittoa tavoittelemattomille.

6. Allekirjoitus

Helsingissä 28.2.2019

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'O' followed by a long horizontal stroke with a small upward tick at the end.

Olli Lindroos